

Κατευθυντήριες γραμμές

**Κατευθυντήριες γραμμές 4/2022 σχετικά με τον υπολογισμό
των διοικητικών προστίμων βάσει του ΓΚΠΔ**

Έκδοση 2.1

Εκδόθηκαν στις 24 Μαΐου 2023

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Ιστορικό εκδόσεων

Έκδοση 1.0	12 Μαΐου 2022	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για δημόσια διαβούλευση
Έκδοση 2.0	24 Μαΐου 2023	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών μετά από δημόσια διαβούλευση
Έκδοση 2.1	29 Ιουνίου 2023	Διόρθωση ήσσονος σημασίας

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής: ΕΣΠΔ) εξέδωσε τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές για την εναρμόνιση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιούν οι εποπτικές αρχές κατά τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνουν τις κατευθυντήριες γραμμές που είχαν εκδοθεί παλαιότερα σχετικά με την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 (WP 253), οι οποίες επικεντρώνονται στις περιστάσεις υπό τις οποίες πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο.

Ο υπολογισμός του ύψους του προστίμου απόκειται στη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής, με την επιφύλαξη των κανόνων που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΓΚΠΔ επιτάσσει το ύψος του προστίμου να είναι για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό (άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ). Επιπλέον, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, οι εποπτικές αρχές λαμβάνουν δεόντως υπόψη ορισμένες περιστάσεις οι οποίες αφορούν χαρακτηριστικά της παράβασης (τη σοβαρότητά της) ή τον χαρακτήρα του δράστη (άρθρο 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ). Τέλος, το ύψος του προστίμου δεν υπερβαίνει τα ανώτατα ποσά που προβλέπονται στο άρθρο 83 παράγραφοι 4, 5 και 6 του ΓΚΠΔ. Επομένως, ο ποσοτικός προσδιορισμός του προστίμου βασίζεται σε ειδική αξιολόγηση η οποία διενεργείται για κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις παραμέτρους που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ.

Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, το ΕΣΠΔ κατάρτισε την ακόλουθη μεθοδολογία, η οποία αποτελείται από πέντε στάδια, για τον υπολογισμό των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται για παραβάσεις του ΓΚΠΔ.

Πρώτον, πρέπει να προσδιορίζονται οι πράξεις επεξεργασίας της περίπτωσης και να αξιολογείται η αναγκαιότητα εφαρμογής του άρθρου 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ (**κεφάλαιο 3**). Δεύτερον, πρέπει να προσδιορίζεται το σημείο εκκίνησης για τον περαιτέρω υπολογισμό του ύψους του προστίμου (**κεφάλαιο 4**). Προς τούτο, αξιολογούνται η ταξινόμηση της παράβασης στον ΓΚΠΔ, η σοβαρότητα της παράβασης υπό το πρίσμα των περιστάσεων της περίπτωσης και ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης. Το τρίτο στάδιο περιλαμβάνει την αξιολόγηση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων σχετικών με παλαιότερη ή τρέχουσα συμπεριφορά του υπευθύνου επεξεργασίας / του εκτελούντος την επεξεργασία οι οποίες αυξάνουν ή μειώνουν το ύψος του προστίμου αντίστοιχα (**κεφάλαιο 5**). Το τέταρτο στάδιο περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των σχετικών νόμιμων ανώτατων ποσών για τις διάφορες παραβάσεις. Οι αυξήσεις που εφαρμόζονται σε προηγούμενα ή επόμενα στάδια δεν μπορούν να υπερβαίνουν το εκάστοτε ανώτατο ποσό (**κεφάλαιο 6**). Τέλος, πρέπει να αναλύεται αν το τελικό υπολογισθέν ποσό πληροί τις απαιτήσεις τις αποτελεσματικότητας, της αποτρεπτικότητας και της αναλογικότητας. Το πρόστιμο μπορεί να προσαρμόζεται περαιτέρω (**κεφάλαιο 7**), χωρίς όμως να ξεπεραστεί το σχετικό νόμιμο ανώτατο ποσό.

Κατά την εκτέλεση όλων των προαναφερθέντων σταδίων, δεν πρέπει να λησμονείται ότι ο υπολογισμός του προστίμου δεν είναι απλώς και μόνον μια μαθηματική πράξη. Αντιθέτως, οι περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης αποτελούν τους καθοριστικούς παράγοντες που οδηγούν στη διαμόρφωση του τελικού ποσού, το οποίο μπορεί —σε κάθε περίπτωση— να ανέρχεται έως το νόμιμο ανώτατο ποσό.

Το ΕΣΠΔ θα επανεξετάζει συνεχώς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και την περιγραφόμενη μεθοδολογία.

Πίνακας περιεχομένων

EXECUTIVE SUMMARY	4
CHAPTER 1 – INTRODUCTION	7
1.1 - Legal framework.....	7
1.2 - Objective.....	8
1.3 - Scope	9
1.4 - Applicability.....	9
CHAPTER 2 – METHODOLOGY FOR CALCULATING THE AMOUNT OF THE FINE.....	9
2.1 - General considerations.....	9
2.2 - Overview of the methodology	10
2.3 - Infringements with fixed amounts	11
CHAPTER 3 – CONCURRENT INFRINGEMENTS AND THE APPLICATION OF ARTICLE 83(3) GDPR.....	11
Diagram.....	13
3.1 - One sanctionable conduct	14
3.1.1 - Concurrence of Offences	15
3.1.2 - Unity of action - Article 83(3) GDPR	17
3.2 - Multiple sanctionable conducts	19
CHAPTER 4 – STARTING POINT FOR CALCULATION.....	19
4.1 - Categorisation of infringements under Articles 83(4)–(6) GDPR	20
4.2 - Seriousness of the infringement in each individual case.....	20
4.2.1 - Nature, gravity and duration of the infringement	21
4.2.2 - Intentional or negligent character of the infringement.....	23
4.2.3 - Categories of personal data affected	24
4.2.4 - Classifying the seriousness of the infringement and identifying the appropriate starting amount	24
4.3 - Turnover of the undertaking with a view to imposing an effective, dissuasive and proportionate fine.....	27
CHAPTER 5 – AGGRAVATING AND MITIGATING CIRCUMSTANCES.....	30
5.1 - Identification of aggravating and mitigating factors.....	30
5.2 - Actions taken by controller or processor to mitigate damage suffered by data subjects	30
5.3 - Degree of responsibility of the controller or processor.....	31
5.4 - Previous infringements by the controller or processor	32
5.4.1 - Time frame	32
5.4.2 - Subject matter	33
5.4.3 - Other considerations	33
5.5 - Degree of cooperation with the supervisory authority in order to remedy the infringement and mitigate the possible adverse effects of the infringement	34
5.6 - The manner in which the infringement became known to the supervisory authority.....	34
5.7 - Compliance with measures previously ordered with regard to the same subject matter	35

5.8 - Adherence to approved codes of conduct or approved certification mechanisms	35
5.9 - Other aggravating and mitigating circumstances.....	36
CHAPTER 6 – LEGAL MAXIMUM AND CORPORATE LIABILITY	40
6.1 - Determining the Legal Maximum.....	40
6.1.1 - Static maximum amounts	40
6.1.2 - Dynamic maximum amounts.....	40
6.2 - Determining the undertaking’s turnover and corporate liability	42
6.2.1 - Determining an undertaking and corporate liability.....	42
6.2.2 - Determining the turnover	45
CHAPTER 7 – EFFECTIVENESS, PROPORTIONALITY AND DISSUASIVENESS	46
7.1 - Effectiveness	46
7.2 - Proportionality	47
7.3 - Dissuasiveness.....	49
CHAPTER 8 – FLEXIBILITY AND REGULAR EVALUATION	49
ANNEX – TABLE FOR ILLUSTRATION OF THE GUIDELINES 04/2022 ON THE CALCULATION OF ADMINISTRATIVE FINES UNDER THE GDPR.....	50

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχεία ε), ι) και ια) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (στο εξής: ΓΚΠΔ),

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον ΕΟΧ, και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37 αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 6ης Ιουλίου 2018¹,

Έχοντας υπόψη τα άρθρα 12 και 22 του εσωτερικού κανονισμού του,

Έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 (WP 253), τις οποίες το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) ενέκρινε κατά την πρώτη συνεδρίαση ολομέλειάς του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 – Νομικό πλαίσιο

1. Με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ), ο οποίος εφαρμόζεται από τις 25 Μαΐου 2018, η ΕΕ ολοκλήρωσε τη συνολική μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων στην Ευρώπη. Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Ο κανονισμός βασίζεται σε ορισμένα βασικά στοιχεία, εκ των οποίων ένα είναι η ενίσχυση των εξουσιών επιβολής του από τις εποπτικές αρχές. Ο κανονισμός καθιερώνει ένα νέο, σημαντικά αυξημένο, επίπεδο προστίμων και προβλέπει την εναρμόνιση των προστίμων μεταξύ κρατών μελών.
2. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία δεδομένων έχουν αυξημένες αρμοδιότητες με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων. Οι εποπτικές αρχές έχουν εξουσίες ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αρχές του ΓΚΠΔ τηρούνται και τα δικαιώματα των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων γίνονται σεβαστά σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του ΓΚΠΔ.
3. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ κατάρτισε καθοδήγηση με σκοπό την παροχή σαφούς και διάφανης βάσης για τον καθορισμό των προστίμων από τις εποπτικές αρχές. Στις παλαιότερα δημοσιευθείσες κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων εξετάζονται οι περιστάσεις υπό τις οποίες η επιβολή διοικητικού προστίμου θα αποτελεί κατάλληλο μέσο και ερμηνεύονται τα σχετικά κριτήρια του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ². Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εξετάζεται η μεθοδολογία για

¹ Οι αναφορές στα «κράτη μέλη» στο παρόν έγγραφο θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στα «κράτη μέλη του ΕΟΧ».

² Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, WP 253 (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές WP 253). Το ΕΣΠΔ ενέκρινε τις κατευθυντήριες

τον υπολογισμό διοικητικών προστίμων. Τα δύο σύνολα κατευθυντήριων γραμμών εφαρμόζονται συγχρόνως και θα πρέπει να θεωρούνται συμπληρωματικά.

1.2 — Σκοπός

4. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προορίζονται για χρήση από τις εποπτικές αρχές προκειμένου να διασφαλίζεται συνεκτική εφαρμογή και επιβολή του ΓΚΠΔ και αποτυπώνουν την κοινή αντίληψη των διατάξεων του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ από το ΕΣΠΔ.
5. Στόχος των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι η δημιουργία εναρμονισμένων σημείων εκκίνησης, υπό μορφή κοινής κατευθυντήριας γραμμής, βάσει των οποίων μπορεί να πραγματοποιηθεί ο υπολογισμός των διοικητικών προστίμων σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, κάθε τέτοια καθοδήγηση δεν χρειάζεται να είναι τόσο συγκεκριμένη ώστε να παρέχει σε υπεύθυνο επεξεργασίας ή σε εκτελούντα την επεξεργασία τη δυνατότητα να προβεί σε ακριβή μαθηματικό υπολογισμό του αναμενόμενου προστίμου³. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές τονίζεται επανειλημμένως ότι το τελικό ύψος του προστίμου εξαρτάται από το σύνολο των περιστάσεων της περίπτωσης. Επομένως, το ΕΣΠΔ αποβλέπει στην εναρμόνιση των σημείων εκκίνησης και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του προστίμου και όχι στην εναρμόνιση του αποτελέσματος.
6. Μπορεί να θεωρηθεί ότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζουν μια σταδιακή προσέγγιση, πλην όμως οι εποπτικές αρχές δεν υποχρεούνται να ακολουθούν όλα τα στάδια, εάν αυτά δεν έχουν εφαρμογή σε συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε να παρέχουν αιτιολογία σχετικά με πτυχές των κατευθυντήριων αρχών οι οποίες δεν έχουν εφαρμογή. Πάντως, η αιτιολογία θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που οδήγησαν στην εξακρίβωση του βαθμού σοβαρότητας της παράβασης καθώς και στον καθορισμό του κύκλου εργασιών και των επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων που λήφθηκαν υπόψη.
7. Ανεξάρτητα από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι εποπτικές αρχές εξακολουθούν να υπέχουν όλες τις διαδικαστικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο εθνικό και στο ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων του καθήκοντος να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους και των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον μηχανισμό μίας στάσης. Υπ' αυτή την έννοια, μολονότι οι εποπτικές αρχές υποχρεούνται να παρέχουν επαρκή αιτιολογία για τα συμπεράσματά τους, σύμφωνα με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν απαιτούν από την εποπτική αρχή να αναφέρει το ακριβές ποσό εκκίνησης ή να προσδιορίζει ποσοτικά τον ακριβή αντίκτυπο κάθε επιβαρυντικής ή ελαφρυντικής περίπτωσης. Επιπλέον, η παραπομπή και μόνον στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αιτιολογία η οποία πρέπει να παρέχεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
8. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα επανεξετάζονται συνεχώς, καθώς οι πρακτικές στην ΕΕ και στον ΕΟΧ εξελίσσονται. Επισημαίνεται ότι, με εξαίρεση τη Δανία και την Εσθονία⁴, οι εποπτικές αρχές των κρατών μελών εξουσιοδοτούνται να επιβάλλουν χρηματικά πρόστιμα, τα οποία έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, εφόσον δεν ασκηθεί προσφυγή κατά της σχετικής απόφασης. Επομένως, με την πάροδο του χρόνου, τόσο η διοικητική όσο και η δικαστική πρακτική θα εξελιχθούν περαιτέρω.

γραμμές WP 253 κατά την πρώτη συνεδρίαση ολομέλειάς του, στις 25 Μαΐου 2018. Βλ. έγκριση 1/2018, διατίθεται στο διαδίκτυο κάνοντας κλικ [εδώ](#).

³ Βλ., για παράδειγμα, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Røringindustri A/S κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 172, και υπόθεση T-91/11, InnoLux Corp. κατά Επιτροπής, σκέψη 88.

⁴ Βλ. αιτιολογική σκέψη 151 του ΓΚΠΔ.

1.3 — Πεδίο εφαρμογής

9. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προορίζονται να ρυθμίσουν και να αποτελέσουν τη βάση για τον καθορισμό των προστίμων από τις εποπτικές αρχές συνολικά. Η παρεχόμενη καθοδήγηση εφαρμόζεται σε κάθε είδους υπευθύνους επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 4 σημεία 7 και 8 του ΓΚΠΔ, πλην των φυσικών προσώπων όταν δεν ενεργούν ως επιχειρήσεις. Τούτο δεν θίγει τις εξουσίες των εθνικών αρχών να επιβάλλουν πρόστιμα σε φυσικά πρόσωπα.
10. Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 7 του ΓΚΠΔ, κάθε κράτος μέλος καθορίζει τους κανόνες για το αν και σε ποιο βαθμό μπορούν να επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα σε δημόσιες αρχές και φορείς που έχουν συσταθεί στο εν λόγω κράτος μέλος. Υπό τον όρο ότι οι εποπτικές αρχές διαθέτουν τη συγκεκριμένη εξουσία βάσει του εθνικού δικαίου, οι παρούσες κατευθυντήριες αρχές, πλην του σημείου 4.3, εφαρμόζονται στον υπολογισμό του προστίμου που πρόκειται να επιβληθεί σε δημόσιες αρχές και φορείς. Ωστόσο, οι εποπτικές αρχές διατηρούν την ελευθερία να εφαρμόζουν μεθοδολογία παρόμοια με την περιγραφόμενη στο συγκεκριμένο σημείο. Επιπλέον, το κεφάλαιο 6 δεν εφαρμόζεται στον υπολογισμό του προστίμου που πρόκειται να επιβληθεί σε δημόσιες αρχές και φορείς, στην περίπτωση που το εθνικό δίκαιο προβλέπει διαφορετικά νόμιμα ανώτατα ποσά και η δημόσια αρχή ή ο δημόσιος φορέας δεν ενεργεί ως επιχείρηση, όπως ορίζεται στο σημείο 6.2.1.
11. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε διασυνοριακές και μη διασυνοριακές υποθέσεις.
12. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές είναι ενδεικτικές και δεν παρέχουν διευκρινίσεις όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ διοικητικών, αστικών ή ποινικών συστημάτων κατά την επιβολή διοικητικών κυρώσεων εν γένει.

1.4 — Δυνατότητα εφαρμογής

13. Σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ είναι εξουσιοδοτημένο να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και βέλτιστες πρακτικές, με σκοπό να ενθαρρύνει τη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Στο άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ια) του ΓΚΠΔ διευκρινίζεται ότι το ΕΣΠΔ διασφαλίζει τη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ και, με δική του πρωτοβουλία ή, κατά περίπτωση, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, ειδικότερα, εκπονεί κατευθυντήριες γραμμές για τις εποπτικές αρχές όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων δυνάμει του άρθρου 83.
14. Προκειμένου να επιτευχθεί συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά την επιβολή διοικητικών προστίμων που να αντικατοπτρίζει επαρκώς όλες τις αρχές του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ συμφώνησε σε κοινή αντίληψη των κριτηρίων αξιολόγησης του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ. Οι επιμέρους εποπτικές αρχές θα εφαρμόζουν την κοινή αυτή προσέγγιση, σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει στις κατά τόπους διοικητικές και δικαστικές διαδικασίες τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΎΨΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

2.1 — Γενικές παρατηρήσεις

15. Ανεξαρτήτως των καθηκόντων συνεργασίας και συνεκτικότητας, ο υπολογισμός του ύψους του προστίμου απόκειται στη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής. Ο ΓΚΠΔ επιτάσσει το ύψος του προστίμου να είναι

για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό (άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ). Επιπλέον, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, οι εποπτικές αρχές λαμβάνουν δεόντως υπόψη ορισμένες περιστάσεις οι οποίες αφορούν χαρακτηριστικά της παράβασης (τη σοβαρότητά της) ή τον χαρακτήρα του δράστη (άρθρο 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ). Επομένως, ο ποσοτικός προσδιορισμός του προστίμου βασίζεται σε ειδική αξιολόγηση η οποία διενεργείται για κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ.

16. Ο ΓΚΠΔ δεν προβλέπει κατώτατο ύψους προστίμου για συμπεριφορά η οποία συνιστά παράβαση των κανόνων προστασίας δεδομένων. Αντιθέτως, ο ΓΚΠΔ προβλέπει μόνον ανώτατα ποσά στο άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ, όπου ομαδοποιούνται περισσότερα διαφορετικά είδη συμπεριφορών. Τελικώς, το πρόστιμο μπορεί να υπολογιστεί μόνον σταθμίζοντας όλα τα στοιχεία που προσδιορίζονται ρητώς στο άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως ι) του ΓΚΠΔ, τα οποία έχουν σημασία στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνεται ρητώς στις εν λόγω διατάξεις [καθώς το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΔ επιτάσσει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη κάθε άλλο στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις]. Το τελικό ύψος του προστίμου που προκύπτει από την ως άνω αξιολόγηση πρέπει να είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση (άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ). Κάθε πρόστιμο που επιβάλλεται πρέπει να λαμβάνει επαρκώς υπόψη όλες τις προαναφερθείσες παραμέτρους, χωρίς να υπερβαίνει το νόμιμο ανώτατο ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 έως 6 του ΓΚΠΔ.

2.2 — Επισκόπηση της μεθοδολογίας

17. Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω παραμέτρων, το ΕΣΠΔ ανέπτυξε την ακόλουθη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται για παραβάσεις του ΓΚΠΔ.

Στάδιο 1	Προσδιορισμός των πράξεων επεξεργασίας της περίπτωσης και αξιολόγηση της εφαρμογής του άρθρου 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ. (κεφάλαιο 3).
Στάδιο 2	Προσδιορισμός του σημείου εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό του ύψους του προστίμου βάσει αξιολόγησης των ακόλουθων στοιχείων (κεφάλαιο 4) a) της κατηγοριοποίησης του άρθρου 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ· b) της σοβαρότητας της παράβασης βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ζ) του ΓΚΠΔ· c) του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, ο οποίος αποτελεί ένα από τα κρίσιμα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή αποτελεσματικού, αποτρεπτικού και αναλογικού προστίμου, δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.
Στάδιο 3	Αξιολόγηση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων σχετικών με παλαιότερη ή τρέχουσα συμπεριφορά του υπευθύνου επεξεργασίας / του εκτελούντος την επεξεργασία οι οποίες αυξάνουν ή μειώνουν το ύψος του προστίμου αντίστοιχα. (κεφάλαιο 5).
Στάδιο 4	Προσδιορισμός των σχετικών νόμιμων ανώτατων ποσών για τις διάφορες πράξεις επεξεργασίας. Οι αυξήσεις που εφαρμόζονται σε προηγούμενα ή επόμενα στάδια δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ποσό αυτό. (κεφάλαιο 6).
Στάδιο 5	Εξέταση του αν το τελικό ποσό του υπολογισθέντος προστίμου πληροί τις απαιτήσεις της αποτελεσματικότητας, της αποτρεπτικότητας και της αναλογικότητας, όπως επιτάσσει το

άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, και αύξηση ή μείωση του προστίμου ανάλογα. (κεφάλαιο 7).

2.3 — Παραβάσεις για τις οποίες επιβάλλονται κατ' αποκοπή πρόστιμα

18. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εποπτική αρχή μπορεί να θεωρεί ότι συγκεκριμένες παραβάσεις μπορούν να τιμωρούνται με πρόστιμο του οποίου το ύψος είναι προκαθορισμένο (κατ' αποκοπή πρόστιμο). Η εφαρμογή κατ' αποκοπή προστίμου σε ορισμένα είδη παραβάσεων δεν πρέπει να παρεμποδίζει την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, και ιδίως του άρθρου του 83. Επιπλέον, η επιβολή κατ' αποκοπή προστίμων δεν απαλλάσσει τις εποπτικές αρχές από τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις συνεργασίας και συνεκτικότητας (κεφάλαιο VII του ΓΚΠΔ).
19. Απόκειται στη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής να καθορίζει τα είδη των παραβάσεων που μπορούν να τιμωρούνται με προκαθορισμένο κατ' αποκοπή πρόστιμο, με γνώμονα τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκειά τους. Η εποπτική αρχή δεν διαθέτει τέτοια ευχέρεια σε περίπτωση απαγόρευσης ή άλλης σύγκρουσης με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους.
20. Τα κατ' αποκοπή πρόστιμα μπορούν να καθορίζονται κατά τη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις κοινωνικές και οικονομικές περιστάσεις του συγκεκριμένου κράτους μέλους, σε σχέση με τη σοβαρότητα της παράβασης όπως διαπιστώνεται βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ζ) του ΓΚΠΔ. Συνιστάται στην εποπτική αρχή να κοινοποιεί εκ των προτέρων τα κατ' αποκοπή πρόστιμα και τις περιστάσεις επιβολής τους.

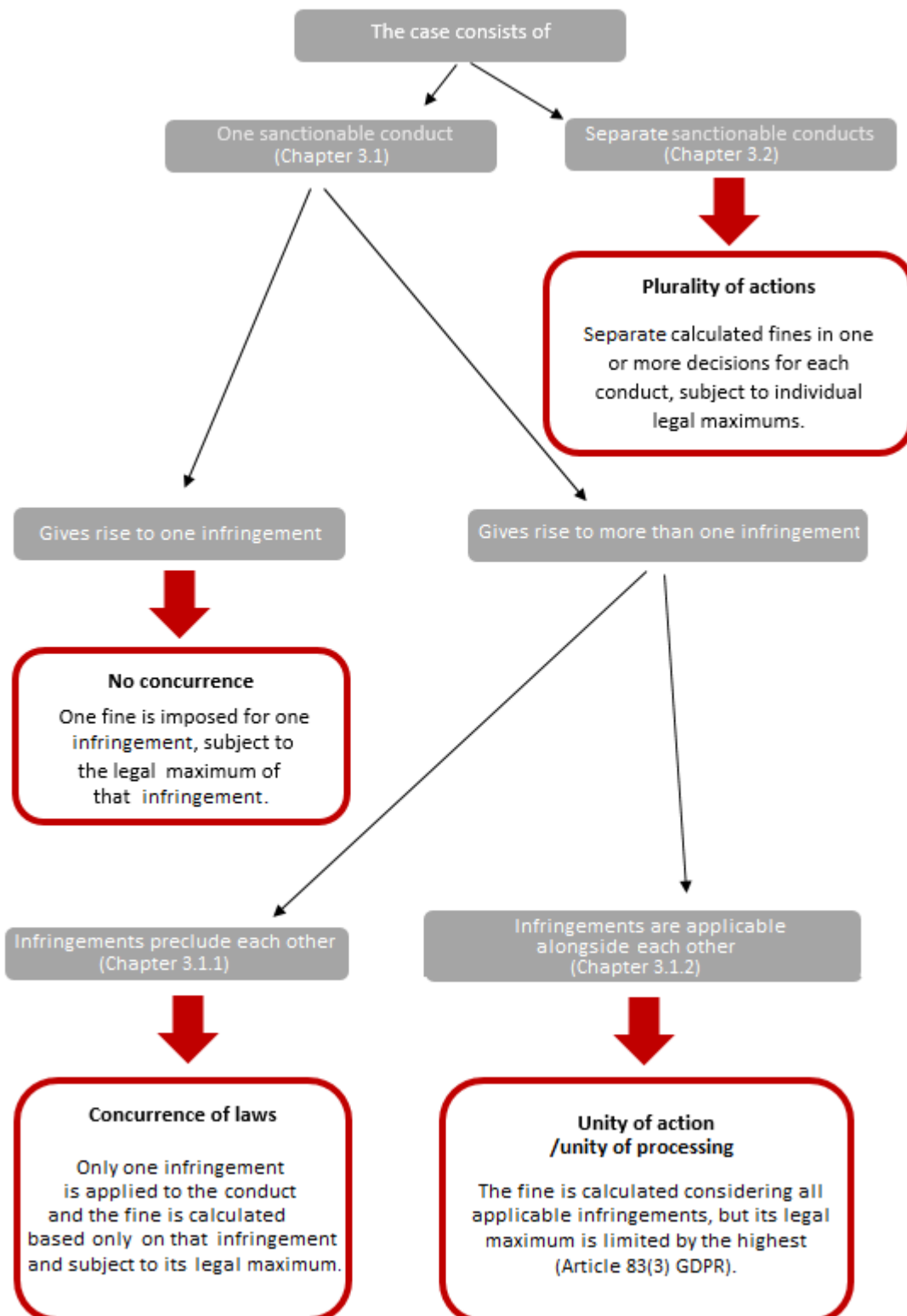
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 — ΣΥΡΡΟΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 83 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΤΟΥ ΓΚΠΔ

21. Πριν από τον υπολογισμό του προστίμου βάσει της μεθοδολογίας που περιγράφεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, είναι σημαντικό να εξεταστούν η συμπεριφορά (οι πραγματικές περιστάσεις που ανάγονται στη συμπεριφορά) και οι παραβάσεις (οι αφηρημένες νομικές περιγραφές των κυρώσιμων πράξεων) στις οποίες βασίζεται το πρόστιμο. Πράγματι, μια συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να περιλαμβάνει περιστάσεις οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν είτε ως μία και μόνη κυρώσιμη συμπεριφορά είτε ως χωριστές κυρώσιμες συμπεριφορές. Είναι επίσης δυνατό ενιαία συμπεριφορά να συνεπάγεται περισσότερες διαφορετικές παραβάσεις, όπου ο καταλογισμός μιας παράβασης αποκλείει τον καταλογισμό άλλης παράβασης ή όπου μια παράβαση μπορεί να καταλογιστεί μαζί με μια άλλη παράβαση. Με άλλα λόγια, μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις συρροής παραβάσεων. Ανάλογα με τους κανόνες περί συρροής, η συρροή παραβάσεων μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικούς υπολογισμούς των προστίμων.
22. Από την εξέταση της ανάλυσης, στη νομολογία του ΔΕΕ, των παραδόσεων των κρατών μελών όσον αφορά τους κανόνες περί συρροής⁵ και των διαφορετικών πεδίων εφαρμογής και διαφορετικών νομικών συνεπειών, προκύπτει οι σχετικοί κανόνες μπορούν να ομαδοποιηθούν σχηματικά στις ακόλουθες **τρεις κατηγορίες**:
 - **Συρροή παραβάσεων (σημείο 3.1.1),**
 - **Μία πράξη (σημείο 3.1.2),**
 - **Περισσότερες πράξεις (κεφάλαιο 3.2).**

⁵ Βλ., ειδικότερα, διεξοδική ανάλυση στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα E. Tanchev στην υπόθεση C-10/18 P, Marine Harvest.

23. Οι διαφορετικές αυτές κατηγορίες συρροής δεν συγκρούονται μεταξύ τους, αλλά έχουν διαφορετικά πεδία εφαρμογής και εντάσσονται σε ένα συνεκτικό συνολικό σύστημα, με αποτέλεσμα να παρέχουν ένα λογικό σύστημα εξακρίβωσης.
24. Επομένως, είναι σημαντικό να διαπιστωθεί καταρχάς
- a. αν πρέπει να θεωρηθεί ότι οι περιστάσεις συνιστούν μία κυρώσιμη συμπεριφορά (**σημείο 3.1**) ή περισσότερες κυρώσιμες συμπεριφορές (**σημείο 3.2**),
 - b. σε περίπτωση μίας συμπεριφοράς (**σημείο 3.1**), αν η συγκεκριμένη συμπεριφορά συνεπάγεται μία ή περισσότερες παραβάσεις, και
 - c. σε περίπτωση μίας συμπεριφοράς η οποία συνεπάγεται περισσότερες παραβάσεις, αν ο καταλογισμός μίας παράβασης αποκλείει τον καταλογισμό άλλης παράβασης (**σημείο 3.1.1**) ή αν οι παραβάσεις πρέπει να καταλογιστούν μαζί (**σημείο 3.1.2**).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

3.1 — Μία κυρώσιμη συμπεριφορά

25. Καταρχάς, είναι απαραίτητο να διαπιστωθεί αν υπάρχει μία και μόνη κυρώσιμη συμπεριφορά (ταυτότητα) ή αν υπάρχουν περισσότερες συμπεριφορές, προκειμένου να προσδιοριστεί η σχετική κυρώσιμη συμπεριφορά για την οποία πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο. Επομένως, είναι σημαντικό να γίνουν κατανοητές οι περιστάσεις που συνιστούν μία και μόνη συμπεριφορά εν αντιθέσει προς αυτές που συνιστούν περισσότερες συμπεριφορές. Η σχετική κυρώσιμη συμπεριφορά πρέπει να αξιολογείται και να προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Για παράδειγμα, σε ορισμένη περίπτωση, «ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας» μπορεί να συνιστούν ενιαία συμπεριφορά.
26. Ο όρος «πράξη [επεξεργασίας]» περιλαμβάνεται στο άρθρο 4 σημείο 2 του ΓΚΠΔ, όπου η «επεξεργασία» ορίζεται ως «κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή».
27. Υπενθυμίζεται ότι, κατά την αξιολόγηση των «ίδιων ή συνδεδεμένων πράξεων επεξεργασίας», η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάσει, για την αξιολόγηση των παραβάσεων, όλες τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται εκ του νόμου για τη σύννομη εκτέλεση των πράξεων επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα των υποχρεώσεων διαφάνειας (π.χ. άρθρο 13 του ΓΚΠΔ). Τούτο αναδεικνύεται επίσης από τη φράση «για τις ίδιες ή για συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας», η οποία υποδηλώνει ότι το πεδίο εφαρμογής της συγκεκριμένης διάταξης περιλαμβάνει κάθε παράβαση η οποία αφορά την ίδια ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας ή μπορεί να έχει αντίκτυπο στην ίδια ή σε συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας.
28. Ο όρος «συνδεδεμένες» παραπέμπει στην αρχή ότι μια ενιαία συμπεριφορά μπορεί να αποτελείται από περισσότερα σκέλη τα οποία εκτελούνται με ενιαία βούληση, συνδέονται δε συγκεκριμένα (ειδικότερα, όσον αφορά την ταυτότητα υποκειμένου των δεδομένων, σκοπού και φύσης), χωρικά και χρονικά με τόσο στενό τρόπο ώστε, αντικειμενικά, θα θεωρούνται μία συνεκτική συμπεριφορά. Η ύπαρξη επαρκούς συνδέσμου δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, προκειμένου η εποπτική αρχή να αποφεύγει την παραβίαση των αρχών της αποτροπής και της αποτελεσματικής επιβολής του ευρωπαϊκού δικαίου. Επομένως, οι συγκεκριμένες πτυχές των σχέσεων για τη διαπίστωση επαρκούς συνδέσμου πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση.

Παράδειγμα 1α — Ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας

Χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ζητεί έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας από οργανισμό παροχής πληροφοριών ως προς την πιστοληπτική ικανότητα. Το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει τις πληροφορίες που ζήτησε και τις αποθηκεύει στο σύστημά του.

Μολονότι η συλλογή και η αποθήκευση, από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, των δεδομένων περί πιστοληπτικής ικανότητας συνιστούν καθεαυτές πράξεις επεξεργασίας, αποτελούν ένα σύνολο πράξεων επεξεργασίας που εκτελούνται με ενιαία βούληση και που συνδέονται συγκεκριμένα, χωρικά και χρονικά με τόσο στενό τρόπο ώστε, αντικειμενικά, θα θεωρούνται μία συνεκτική συμπεριφορά. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι πράξεις επεξεργασίας που εκτελεί το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι «συνδεδεμένες» και συνιστούν την ίδια συμπεριφορά.

Παράδειγμα 1β — Ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας

Μεσίτης δεδομένων αποφασίζει να ασκήσει νέα δραστηριότητα επεξεργασίας ως εξής: αποφασίζει να συλλέγει —ως τρίτος— το ιστορικό συναλλαγών πελατών από δεκάδες εμπόρους λιανικής, χωρίς νομική βάση, με σκοπό τη διενέργεια ψυχομετρικής ανάλυσης για την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς φυσικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων της συμπεριφοράς πολιτικής ψήφου, της βούλησης παραίτησης από την εργασία κ.λπ. Με την ίδια απόφαση, ο μεσίτης δεδομένων αποφασίζει να μην περιλάβει τη συγκεκριμένη διαδικασία στα αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας, να μην ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων και να αγνοήσει τυχόν αιτήματα πρόσβασης υποκειμένων των δεδομένων τα οποία σχετίζονται με τις νέες πράξεις επεξεργασίας. Οι πράξεις επεξεργασίας που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη δραστηριότητα επεξεργασίας αποτελούν σύνολο πράξεων επεξεργασίας οι οποίες εκτελούνται με ενιαία βούληση και συνδέονται συγκεκριμενικά, χωρικά και χρονικά. Πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι «συνδεδεμένες» και συνιστούν την ίδια συμπεριφορά. Τούτο περιλαμβάνει επίσης την παράλειψη καταχώρισης της δραστηριότητας επεξεργασίας στα αρχεία, ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων και θέσπισης διαδικασιών για την υλοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε σχέση με τις νέες πράξεις επεξεργασίας. Υπάρχει παράβαση των προαναφερθεισών υποχρεώσεων για συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας.

Παράδειγμα 1γ — Μη ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας

i) Πολεοδομική αρχή διενεργεί έλεγχο ιστορικού σε σχέση με υποψήφιο για θέση εργασίας. Ο έλεγχος ιστορικού περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με πολιτικά φρονήματα, συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση και γενετήσιο προσανατολισμό. ii) Πέντε ημέρες αργότερα, η πολεοδομική αρχή ζητεί από τους προμηθευτές της (μεμονωμένους εμπόρους) υπέρμετρη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις επιχειρηματικές συναλλαγές τους με άλλες οντότητες, ανεξαρτήτως της σημασίας τους για τη σύμβαση με την πολεοδομική αρχή ή των υποχρεώσεων συμμόρφωσης που υπέχει η πολεοδομική αρχή. iii) Μία εβδομάδα αργότερα, η πολεοδομική αρχή γίνεται θύμα παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το δίκτυο της πολεοδομικής αρχής παραβιάζεται —παρά την ύπαρξη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων— και ο χάκερ αποκτά πρόσβαση σε σύστημα το οποίο επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πολιτών που είχαν υποβάλει αιτήσεις στην πολεοδομική αρχή. Παρότι τα δεδομένα ήταν κατάλληλα κρυπτογραφημένα, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα, ο χάκερ μπόρεσε να τα παραβιάσει με στρατιωτική τεχνολογία αποκρυπτογράφησης και πωλεί τα δεδομένα στο σκοτεινό δίκτυο. Η πολεοδομική αρχή δεν ενημερώνει την εποπτική αρχή, παρά τη σχετική υποχρέωσή της. Στην προκειμένη περίπτωση, οι πράξεις επεξεργασίας, ήτοι ο έλεγχος ιστορικού, οι απαιτήσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών από τους προμηθευτές και παράλειψη κοινοποίησης της παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν συνδέονται συγκεκριμενικά. Επομένως, δεν θεωρείται ότι είναι «συνδεδεμένες», αλλά αντιθέτως ότι σχετίζονται με διαφορετικές συμπεριφορές.

29. Όταν εξακριβώνεται ότι οι περιστάσεις της περίπτωσης συνιστούν μία και μόνη συμπεριφορά και συνεπάγονται ενιαία παράβαση, το πρόστιμο μπορεί να υπολογιστεί βάσει της συγκεκριμένης παράβασης και του νόμιμου ανώτατου ποσού της. Ωστόσο, εάν οι περιστάσεις της περίπτωσης συνιστούν μεν μία και μόνη συμπεριφορά, πλην όμως η συμπεριφορά αυτή συνεπάγεται όχι μόνον μία αλλά περισσότερες παραβάσεις, πρέπει να διαπιστωθεί αν ο καταλογισμός μίας παράβασης αποκλείει τον καταλογισμό άλλης παράβασης (σημείο 3.1.1) ή αν οι παραβάσεις μπορούν να καταλογιστούν μαζί (σημείο 3.1.2). Όταν οι περιστάσεις της περίπτωσης συνιστούν περισσότερες συμπεριφορές, πρέπει να θεωρείται ότι υπάρχουν περισσότερες πράξεις οι οποίες πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο 3.2.

3.1.1 — Συρροή παραβάσεων

30. Η αρχή της συρροής παραβάσεων (γνωστή επίσης ως «φαινόμενη συρροή»⁶ ή «ψευδής συρροή») εφαρμόζεται όταν η εφαρμογή μιας διάταξης αποκλείει τη δυνατότητα εφαρμογής άλλης διάταξης ή όταν μια διάταξη εμπεριέχει άλλη διάταξη. Με άλλα λόγια, η συρροή υφίσταται ήδη στο αφηρημένο επίπεδο των κανονιστικών διατάξεων. Τούτο μπορεί να συμβαίνει λόγω των αρχών της ειδικότητας⁷, της επικουρικότητας ή της απορρόφησης, οι οποίες εφαρμόζονται συχνά όταν διατάξεις προστατεύουν το ίδιο έννομο συμφέρον. Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν θα ήταν σύλληπτο να επιβληθεί στον παραβάτη κύρωση δύο φορές για την ίδια παραβατική συμπεριφορά⁸.
31. Σε τέτοια περίπτωση συρροής παραβάσεων, το ύψος του προστίμου θα πρέπει να υπολογίζεται μόνον βάσει της παράβασης που επιλέχθηκε σύμφωνα με τους προαναφερθέντες κανόνες (της παράβασης που υποκαθιστά όλες τις άλλες)⁹.

*Αρχή της ειδικότητας*¹⁰

32. Η αρχή της ειδικότητας (*specialia generalibus derogant*) είναι νομική αρχή βάσει της οποίας η ειδικότερη διάταξη (η οποία απορρέει από την ίδια νομική πράξη ή από διαφορετικές νομικές πράξεις της ίδιας τυπικής ισχύος) υπερισχύει της γενικότερης διάταξης, μολοντί αμφότερες επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό. Στην περίπτωση αυτή, η πιο ειδική παράβαση μπορεί ενίοτε να θεωρηθεί «διακεκριμένη μορφή» της λιγότερο ειδικής παράβασης. Η διακεκριμένη μορφή παράβασης μπορεί να υπόκειται σε πρόστιμο υψηλότερης κατηγορίας, υψηλότερο νόμιμο ανώτατο ποσό ή μεγαλύτερη περίοδο παραγραφής.
33. Ωστόσο, ενίοτε και ανάλογα με την ερμηνεία, η ειδικότητα μπορεί να έχει επίσης εφαρμογή όταν, λόγω της φύσης της ή για συστημικούς λόγους, μια παράβαση θεωρείται διακεκριμένη μορφή μιας φαινομενικά πιο ειδικής παράβασης, μολοντί το γράμμα της διάταξης και μόνον δεν περιέχει ρητώς κάποιο πρόσθετο στοιχείο.
34. Όταν, αντιθέτως, δύο διατάξεις επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς, τούτο συνιστά παράγοντα διαφοροποίησης ο οποίος δικαιολογεί την επιβολή χωριστών προστίμων. Για παράδειγμα, εάν η παράβαση μιας διάταξης συνεπάγεται αυτομάτως την παράβαση της άλλης, αλλά δεν συμβαίνει το αντίστροφο, οι εν λόγω παραβάσεις επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς.
35. Η αρχή της ειδικότητας μπορεί να εφαρμοστεί μόνον εάν και στον βαθμό που οι σκοποί που επιδιώκονται με τις σχετικές παραβάσεις είναι πραγματικά όμοιοι στη μεμονωμένη περίπτωση. Δεδομένου ότι οι αρχές προστασίας των δεδομένων του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ θεσπίζονται ως γενικές έννοιες, μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες άλλες διατάξεις εξειδικεύουν μια τέτοια αρχή, αλλά δεν εμπίπτουν την αρχή στο σύνολό της. Με άλλα λόγια, μια διάταξη δεν καθορίζει πάντοτε το πλήρες πεδίο εφαρμογής της αρχής¹¹. Επομένως, ανάλογα με τις περιστάσεις¹², σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διατάξεις αλληλεπικαλύπτονται και υπάρχει ομοιότητα με αποτέλεσμα μια παράβαση να μπορεί να υποκαταστήσει μια άλλη παράβαση, ενώ,

⁶ Βλ., για παράδειγμα, Austrian Verwaltungsgerichtshof, Ra 2018/02/0123, σκέψη 9.

⁷ Όπως εκτιμήθηκε στην υπόθεση C-10/18 P, Marine Harvest κατά Επιτροπής.

⁸ Βλ., για παράδειγμα, Austrian Verwaltungsgerichtshof, Ra 2018/02/0123, σκέψη 7.

⁹ Όπως εκτιμήθηκε στην υπόθεση C-10/18 P, Marine Harvest κατά Επιτροπής.

¹⁰ Όπως εκτιμήθηκε στην υπόθεση C-10/18 P, Marine Harvest κατά Επιτροπής.

¹¹ Δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΑ σχετικά με τη διαφορά που ανέκυψε για το σχέδιο απόφασης της εποπτικής αρχής της Ιρλανδίας όσον αφορά την WhatsApp Ιρλανδίας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ (στο εξής: δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΑ), σημείο 192.

¹² Δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΑ, σημείο 193.

σε άλλες περιπτώσεις, η αλληλεπικάλυψη είναι μόνον μερική και, επομένως, η ομοιότητα δεν είναι πλήρης. Εφόσον δεν υπάρχει ομοιότητα, δεν υπάρχει συρροή παραβάσεων. Αντιθέτως, οι παραβάσεις μπορούν να ληφθούν υπόψη μαζί, κατά τον υπολογισμό του προστίμου.

Αρχή της επικουρικότητας

36. Μια άλλη μορφή συρροής παραβάσεων καλείται συχνά «αρχή της επικουρικότητας». Εφαρμόζεται όταν θεωρείται ότι μια παράβαση έχει επικουρικό χαρακτήρα σε σχέση με άλλη παράβαση. Τούτο μπορεί να συμβαίνει είτε επειδή ο νόμος προβλέπει τυπικά την επικουρικότητα είτε επειδή η επικουρικότητα αναγνωρίζεται για ουσιαστικούς λόγους¹³. Το δεύτερο ενδεχόμενο παρατηρείται όταν οι παραβάσεις έχουν τον ίδιο σκοπό, αλλά μία εξ αυτών ενέχει ήσσονος σημασίας απαξία της ανήθικης ή παραβατικής συμπεριφοράς (π.χ. ένα διοικητικό αδίκημα μπορεί να έχει επικουρικό χαρακτήρα σε σχέση με ένα ποινικό αδίκημα κ.λπ.).

Αρχή της απορρόφησης

37. Η αρχή της απορρόφησης εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες η παράβαση μίας διάταξης οδηγεί συνήθως στην παράβαση άλλης διάταξης, συχνά επειδή η πρώτη παράβαση είναι προκαταρκτικό στάδιο της δεύτερης παράβασης.

3.1.2 — Μία πράξη — άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ

38. Όπως και στη συρροή παραβάσεων, η αρχή της ενότητας της πράξης (γνωστή επίσης ως «κατ' ιδέαν συρροή») εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες μία συμπεριφορά εμπίπτει σε περισσότερες κανονιστικές διατάξεις, με τη διαφορά ότι μία διάταξη ούτε αποκλείεται από άλλη διάταξη ούτε εμπεριέχεται σε άλλη διάταξη, καθώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των αρχών της ειδικότητας, της επικουρικότητας ή της απορρόφησης και επιδιώκουν ως επί το πλείστον διαφορετικούς σκοπούς.
39. Η αρχή της ενότητας της πράξης εξειδικεύθηκε περαιτέρω στο επίπεδο του παράγωγου δικαίου στο άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ με τη μορφή της «ενότητας της επεξεργασίας». Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ έχει περιορισμένη εφαρμογή του και δεν θα εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση στην οποία διαπιστώνεται ότι διαπράχθηκαν περισσότερες παραβάσεις, αλλά μόνο σε εκείνες στις οποίες διαπράχθηκαν περισσότερες παραβάσεις οι οποίες προκύπτουν από «τις ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας», όπως εξηγήθηκε ανωτέρω¹⁴. Στις περιπτώσεις αυτές, το

¹³ Η έννοια της τυπικής επικουρικότητας προκύπτει επίσης έμμεσα από το άρθρο 35 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (στο εξής: οδηγία NIS 2), μολονότι η σύγκρουση επιλύεται σε διαδικαστικό μάλλον παρά σε ουσιαστικό επίπεδο. Κατά την εν λόγω διάταξη, «[ό]ταν οι εποπτικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 55 ή 56 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 επιβάλλουν διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του [ΓΚΠΔ], οι αρμόδιες αρχές δεν επιβάλλουν διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 34 της παρούσας οδηγίας για παράβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του [άρθρου 35] και η οποία απορρέει από την ίδια συμπεριφορά που αποτέλεσε αντικείμενο του διοικητικού προστίμου σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του [ΓΚΠΔ]». Τούτο συμβαίνει στο μέτρο που η παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 της οδηγίας NIS 2 θεωρείται έμμεσα ότι έχει επικουρικό χαρακτήρα σε σχέση με πρόστιμο βασιζόμενο στον ΓΚΠΔ, όταν αυτό αφορά την ίδια συμπεριφορά.

¹⁴ Βλ. δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 320.

συνολικό ύψος του διοικητικού προστίμου δεν υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται για τη βαρύτερη παράβαση¹⁵.

40. Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, η ενότητα της πράξης μπορεί επίσης να τεκμαίρεται, όταν μία και μόνη πράξη συνιστά επανειλημμένη παράβαση της ίδιας κανονιστικής διάταξης. Τούτο μπορεί να συμβαίνει, ειδικότερα, όταν οι περιστάσεις συνιστούν επαναλαμβανόμενη και ομοειδή παράβαση της ίδιας κανονιστικής διάταξης σε βραχεία χωρική και χρονική αλληλουχία.

Παράδειγμα 2 — Μία πράξη

Υπεύθυνος επεξεργασίας αποστέλλει δέσμες μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με σκοπό την εμπορική προώθηση, σε ομάδες υποκειμένων δεδομένων, με διαφορετικές αποστολές κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας, χωρίς νομική βάση, και παραβαίνει κατ' αυτόν τον τρόπο το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ με μία πράξη περισσότερες φορές.

41. Το γράμμα του άρθρου 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ δεν φαίνεται να καλύπτει άμεσα την ως άνω περίπτωση μίας πράξης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει παράβαση «αρκετών διατάξεων». Ωστόσο, θα συνέτρεχε περίπτωση άνισης και άδικης μεταχείρισης, εάν παραβάτης ο οποίος με μία πράξη παραβαίνει διάφορες διατάξεις που επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς τύγχανε ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σύγκριση με παραβάτη ο οποίος παραβαίνει με την ίδια πράξη πολλές φορές την ίδια διάταξη που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό. Προς αποφυγή ασυνεπούς εφαρμογής της νομικής αρχής και με σκοπό τον σεβασμό του θεμελιώδους δικαιώματος ίσης μεταχείρισης που κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), σε τέτοιες περιπτώσεις, το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.
42. Σε περίπτωση μίας πράξης, το συνολικό ύψος του διοικητικού προστίμου δεν υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται για τη βαρύτερη παράβαση. «Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η αρχή της αποτελεσματικότητας απαιτεί από όλα τα θεσμικά όργανα να εφαρμόσουν πλήρως το δίκαιο της ΕΕ»¹⁶. Συναφώς, το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ δεν πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο που «δεν θα είχε σημασία αν ένας υπεύθυνος επεξεργασίας διέπραξε μία ή πολλές παραβάσεις του ΓΚΠΔ, [...] κατά την εκτίμηση του προστίμου»¹⁷.
43. Ο όρος «συνολικό ύψος» υποδηλώνει ότι, κατά την εκτίμηση του ύψους του προστίμου, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι διαπραχθείσες παραβάσεις¹⁸, η δε φράση «ποσό που ορίζεται για τη βαρύτερη παράβαση» παραπέμπει στα νόμιμα ανώτατα ποσά των προστίμων (π.χ. άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ). Επομένως, «[π]αρόλο που το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει το νομικό μέγιστο της υψηλότερης βαθμίδας προστίμου, ο παραβάτης εξακολουθεί να θεωρείται ρητά ένοχος για παράβαση πολλών διατάξεων και αυτές οι παραβάσεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του ύψους του τελικού προστίμου που πρόκειται να επιβληθεί»¹⁹. Μολονότι τούτο ισχύει με την επιφύλαξη του καθήκοντος της εποπτικής αρχής που επιβάλλει το πρόστιμο να λαμβάνει υπόψη την αναγκαιότητα αναλογικού χαρακτήρα του προστίμου, οι άλλες διαπραχθείσες παραβάσεις δεν μπορούν να αγνοούνται αλλά πρέπει, αντιθέτως, να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου.

¹⁵ Το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ ορίζει τα εξής: «Σε περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία, για τις ίδιες ή για συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας, παραβιάζει αρκετές διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το συνολικό ύψος του διοικητικού προστίμου δεν υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται για τη βαρύτερη παράβαση.»

¹⁶ Βλ. δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 322.

¹⁷ Ο.π., σημείο 323.

¹⁸ Ο.π., σημείο 325.

¹⁹ Ο.π., σημείο 326.

3.2 — Περισσότερες κυρώσιμες συμπεριφορές

44. Η αρχή της πολλαπλότητας των πράξεων (γνωστή επίσης ως «Realkonkurrenz», «πραγματική συρροή» ή «υλική συρροή») καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην αρχή της συρροής παραβάσεων (σημείο 3.1.1) ή στο άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ (σημείο 3.1.2).
45. Ο μόνος λόγος για τον οποίο οι παραβάσεις αυτές αντιμετωπίζονται με μία απόφαση είναι ότι υπέπεσαν κατά σύμπτωση συγχρόνως στην αντίληψη της εποπτικής αρχής χωρίς να είναι ίδιες ή συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ. Επομένως, διαπιστώνεται ότι ο παραβάτης παρέβη περισσότερες κανονιστικές διατάξεις και επιβάλλονται χωριστά πρόστιμα σύμφωνα με την εθνική διαδικασία είτε με την ίδια απόφαση επιβολής προστίμου είτε με χωριστές αποφάσεις επιβολής προστίμου. Επιπλέον, δεδομένου ότι δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ, το συνολικό ύψος του διοικητικού προστίμου μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται για τη βαρύτερη παράβαση (επιχείρημα εξ αντιδιαστολής). Σε περιπτώσεις περισσότερων πράξεων δεν δικαιολογείται επ' ουδενί η ευνοϊκή μεταχείριση του παραβάτη σε σχέση με τον υπολογισμό του προστίμου. Ωστόσο, τούτο ισχύει με την επιφύλαξη της υποχρέωσης τήρησης της γενικής αρχής της αναλογικότητας.

Παράδειγμα 3 — Περισσότερες πράξεις

Μετά τη διενέργεια επιθεώρησης σχετικά με την προστασία δεδομένων στις εγκαταστάσεις υπεύθυνου επεξεργασίας, η εποπτική αρχή διαπιστώνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέλειψε να θεσπίσει διαδικασία επανεξέτασης και συνεχούς βελτίωσης της ασφάλειας του ιστοτόπου του, να παράσχει πληροφορίες βάσει του άρθρου 13 σε υπαλλήλους σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων ανθρωπίνων πόρων και να ενημερώσει την εποπτική αρχή σχετικά με πρόσφατη παραβίαση δεδομένων που αφορούσε τα δεδομένα των προμηθευτών του. Καμία από τις παραβάσεις δεν αποκλείεται από άλλη ούτε εμπεριέχεται σε άλλη, λόγω ειδικότητας, επικουρικότητας ή απορρόφησης. Επίσης, οι παραβάσεις δεν συνιστούν την ίδια πράξη επεξεργασίας ούτε συνδεδεμένες πράξεις επεξεργασίας: δεν συνιστούν μία πράξη, αλλά περισσότερες πράξεις. Επομένως, η εποπτική αρχή θα διαπιστώνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέβη, με διαφορετικές συμπεριφορές, τα άρθρα 13, 32 και 33 του ΓΚΠΔ. Με την απόφαση επιβολής προστίμου, η εποπτική αρχή θα επιβάλει επιμέρους πρόστιμα για κάθε παράβαση, χωρίς να εφαρμόζεται στο άθροισμά τους ενιαίο νόμιμο ανώτατο ποσό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 — ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

46. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι ο υπολογισμός διοικητικών προστίμων θα πρέπει να ξεκινά από εναρμονισμένο σημείο εκκίνησης²⁰. Το εν λόγω σημείο εκκίνησης αποτελεί την αφετηρία περαιτέρω υπολογισμού, κατά τον οποίο όλες οι περιστάσεις της περίπτωσης λαμβάνονται υπόψη και σταθμίζονται, καταλήγουν δε στο τελικό ύψος

²⁰ Υπό τον όρο ότι οι κατευθυντήριες γραμμές αφήνουν επαρκές περιθώριο προσαρμογής του διοικητικού προστίμου στις περιστάσεις της περίπτωσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΔΕΕ) δέχεται γενικά ότι οι υπολογισμοί μπορούν να ξεκινούν από αφηρημένο σημείο εκκίνησης. Ειδικότερα στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri, αλλά επίσης πιο πρόσφατα στην υπόθεση T-15/02, BASF AG κατά Επιτροπής, σκέψεις 120-121· 134, στην υπόθεση C-227/14 P, LG Display Co. Ltd κατά Επιτροπής, σκέψη 53, και στην υπόθεση T-26/02, Daiichi Pharmaceutical Co. Ltd κατά Επιτροπής, σκέψη 50.

του προστίμου που πρόκειται να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία.

47. Ο προσδιορισμός εναρμονισμένων σημείων εκκίνησης στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν εμποδίζει, και δεν θα πρέπει να εμποδίζει, τις εποπτικές αρχές να εκτιμούν κάθε περίπτωση επί της ουσίας. Το πρόστιμο που επιβάλλεται σε υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία μπορεί να εκτείνεται από οποιοδήποτε ποσό έως το νόμιμο ανώτατο ποσό του προστίμου, υπό τον όρο ότι το εν λόγω πρόστιμο είναι αποτελεσματικό, αποτρεπτικό και αναλογικό. Η ύπαρξη σημείου εκκίνησης δεν εμποδίζει την εποπτική αρχή να μειώσει ή να αυξήσει (έως το ανώτατο ποσό του) το πρόστιμο, εάν το απαιτούν οι περιστάσεις της περίπτωσης.
48. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι τρία στοιχεία διαμορφώνουν το σημείο εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό: η κατηγοριοποίηση των παραβάσεων βάσει της φύσης τους δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ, η σοβαρότητα της παράβασης (όπως εξετάζεται στο σημείο 4.2 κατωτέρω) και ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης ως ένα από τα κρίσιμα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με σκοπό την επιβολή αποτελεσματικού, αποτρεπτικού και αναλογικού προστίμου, δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ. Τα τρία αυτά στοιχεία περιγράφονται στα σημεία 4.1, 4.2 και 4.3 κατωτέρω.

4.1 — Κατηγοριοποίηση των παραβάσεων δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ

49. Σχεδόν όλες οι υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία βάσει του ΓΚΠΔ είναι κατηγοριοποιημένες σύμφωνα με τη φύση τους στις διατάξεις του άρθρου 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ²¹. Ο ΓΚΠΔ προβλέπει δύο κατηγορίες παραβάσεων: αφενός, παραβάσεις που τιμωρούνται βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ και, αφετέρου, παραβάσεις που τιμωρούνται βάσει του άρθρου 83 παράγραφοι 5 και 6 του ΓΚΠΔ. Η πρώτη κατηγορία παραβάσεων τιμωρείται με πρόστιμο ανώτατου ύψους 10 εκατ. ευρώ ή 2 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, όποιο είναι υψηλότερο, ενώ η δεύτερη κατηγορία τιμωρείται με πρόστιμο ανώτατου ύψους 20 εκατ. ευρώ ή 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, όποιο είναι υψηλότερο.
50. Με την ως άνω διάκριση, ο νομοθέτης έδωσε μια πρώτη ένδειξη της σοβαρότητας της παράβασης υπό αφηρημένη έννοια. Όσο σοβαρότερη είναι η παράβαση τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το πρόστιμο.

4.2 — Σοβαρότητα της παράβασης σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση

51. Ο ΓΚΠΔ επιτάσσει στην εποπτική αρχή να λαμβάνει δεόντως υπόψη τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση ή τον σκοπό της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων δεδομένων που έθιξε η παράβαση και τον βαθμό ζημίας που υπέστησαν [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ]· τον δόλο ή την αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ]· και τις κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζει η παράβαση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του ΓΚΠΔ]. Για τους σκοπούς των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών, το ΕΣΠΔ αναφέρεται στα ως άνω στοιχεία ως τη σοβαρότητα της παράβασης.
52. Η εποπτική αρχή πρέπει να εξετάζει τα προαναφερθέντα στοιχεία υπό το πρίσμα των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης και πρέπει να διαπιστώνει —βάσει της σχετικής ανάλυσης— τον βαθμό σοβαρότητας όπως αναφέρεται στο σημείο 60. Συναφώς, η εποπτική αρχή μπορεί επίσης να εξετάζει αν τα

²¹ Βλ. επίσης, συναφώς, κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 9.

επίμαχα δεδομένα ήταν άμεσα ταυτοποιήσιμα. Μολονότι εξετάζονται μεμονωμένα στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, στην πραγματικότητα τα στοιχεία αυτά είναι συχνά αλληλένδετα και θα πρέπει να συναρτώνται με τα πραγματικά περιστατικά της περίπτωσης στο σύνολό της.

4.2.1 — Φύση, βαρύτητα και διάρκεια της παράβασης

53. Το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής και επιτάσσει στην εποπτική αρχή να εξετάζει πλήρως όλα τα στοιχεία που στοιχειοθετούν την παράβαση και τα οποία είναι κατάλληλα για να τη διαφοροποιήσουν από άλλες παραβάσεις του ίδιου είδους. Επομένως, η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα συγκεκριμένα στοιχεία:

- a) τη **φύση της παράβασης**, η οποία αξιολογείται βάσει των συγκεκριμένων περιστάσεων της περίπτωσης. Υπ' αυτή την έννοια, η ανάλυση αυτή είναι πιο συγκεκριμένη από την αφηρημένη ταξινόμηση του άρθρου 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ. Η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάζει το συμφέρον το οποίο επιδιώκει να προστατεύσει η παραβιασθείσα διάταξη και τη θέση της εν λόγω διάταξης στο πλαίσιο της προστασίας δεδομένων. Επιπλέον, η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάζει τον βαθμό στον οποίο η παράβαση εμπόδισε την αποτελεσματική εφαρμογή της διάταξης και την επίτευξη του σκοπού που επιδίωκε να προστατεύσει.
- b) τη **βαρύτητα της παράβασης**, η οποία αξιολογείται βάσει των συγκεκριμένων περιστάσεων. Όπως επισημαίνεται στο άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ, τούτο περιλαμβάνει τη φύση της επεξεργασίας, καθώς και «την έκταση ή το σκοπό της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και τον βαθμό ζημίας που υπέστησαν», στοιχεία που θα παράσχουν ενδείξεις σχετικά με τη βαρύτητα της παράβασης.
 - i. Η **φύση της επεξεργασίας**, συμπεριλαμβανομένων του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται λειτουργικά η επεξεργασία (π.χ. επιχειρηματική δραστηριότητα, μη κερδοσκοπική οργάνωση, πολιτικό κόμμα κ.λπ.) και όλων των χαρακτηριστικών της επεξεργασίας²². Όταν η φύση της επεξεργασίας συνεπάγεται μεγαλύτερους κινδύνους, π.χ. όταν σκοπός είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση προσωπικών πτυχών ή η λήψη αποφάσεων ή μέτρων με δυσμενείς συνέπειες για τα υποκείμενα των δεδομένων, ανάλογα με το πλαίσιο της επεξεργασίας και τον ρόλο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, η εποπτική αρχή μπορεί να αποφασίσει να αποδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο συγκεκριμένο στοιχείο. Επιπλέον, η εποπτική αρχή μπορεί να αποδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο συγκεκριμένο στοιχείο όταν υπάρχει σαφής ανισορροπία μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας (π.χ. όταν τα υποκείμενα των δεδομένων είναι υπάλληλοι, μαθητές ή ασθενείς) ή η επεξεργασία αφορά ευάλωτα υποκείμενα δεδομένων, ιδίως παιδιά.
 - ii. Η **έκταση της επεξεργασίας**, με παραπομπή στην τοπική, εθνική ή διασυνοριακή διάσταση της πραγματοποιούμενης επεξεργασίας και στη σχέση μεταξύ της συγκεκριμένης πληροφορίας και της πραγματικής έκτασης της επεξεργασίας όσον αφορά την κατανομή πόρων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Το στοιχείο αυτό

²² Για παράδειγμα, κατά την ανάλυση του στοιχείου που αφορά τη «φύση της παράβασης», το ΕΣΠΔ, στην απόφαση 01/2020 σχετικά με τη διαφορά που ανέκυψε για το σχέδιο απόφασης της εποπτικής αρχής της Ιρλανδίας όσον αφορά την Twitter International Company σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ (στο εξής: δεσμευτική απόφαση 01/2020 του ΕΣΠΔ), επισήμανε ότι η «σχετική επεξεργασία δεδομένων» περιλάμβανε επικοινωνίες από υποκείμενα δεδομένων που σκόπιμα επέλεξαν να περιορίσουν το κοινό των εν λόγω επικοινωνιών, σύστησε δε να ληφθεί υπόψη η πτυχή αυτή κατά την αξιολόγηση της φύσης της επεξεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, βλ. επίσης δεσμευτική απόφαση 01/2020 του ΕΣΠΔ, σημείο 186.

αναδεικνύει έναν πραγματικό παράγοντα κινδύνου, ο οποίος συνδέεται με τη μεγαλύτερη δυσχέρεια για το υποκείμενο των δεδομένων και την εποπτική αρχή να αναχαιτίσουν την παράνομη συμπεριφορά όσο η έκταση της επεξεργασίας αυξάνεται. Όσο μεγαλύτερη είναι η έκταση της επεξεργασίας τόσο μεγαλύτερη βαρύτητα μπορεί να αποδώσει η εποπτική αρχή στο συγκεκριμένο στοιχείο.

- iii. Ο **σκοπός της επεξεργασίας** θα οδηγήσει την εποπτική αρχή να αποδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο συγκεκριμένο στοιχείο. Η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάζει επίσης αν η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εμπίπτει στις λεγόμενες βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας. Όσο πιο κεντρική θέση κατέχει η επεξεργασία στις βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία τόσο πιο σοβαρές θα είναι οι παρατυπίες στη συγκεκριμένη επεξεργασία. Η εποπτική αρχή μπορεί να αποδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο στοιχείο αυτό υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν περιστάσεις στις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν περιλαμβάνεται μεν στις βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, πλην όμως έχει, παρ' όλα αυτά, σημαντικό αντίκτυπο στην αξιολόγηση (τούτο συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση της επεξεργασίας που αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων, όταν η παράβαση θίγει σημαντικά την αξιοπρέπεια των εν λόγω εργαζομένων).
 - iv. Ο **αριθμός των υποκειμένων των δεδομένων** που θίγονται συγκεκριμένα αλλά και δυνητικά. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των εμπλεκόμενων υποκειμένων των δεδομένων τόσο μεγαλύτερη βαρύτητα μπορεί να αποδώσει η εποπτική αρχή στο συγκεκριμένο στοιχείο. Σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι η παράβαση έχει «συστημική» χροιά και, επομένως, μπορεί να θίγει, ακόμη και σε διαφορετικό χρόνο, επιπλέον υποκείμενα δεδομένων τα οποία δεν έχουν υποβάλει καταγγελίες ή αναφορές στην εποπτική αρχή. Η εποπτική αρχή μπορεί, ανάλογα με τις περιστάσεις της περίπτωσης, να λαμβάνει υπόψη την αναλογία των θιγόμενων υποκειμένων δεδομένων ως προς τον συνολικό αριθμό υποκειμένων δεδομένων στο συγκεκριμένο πλαίσιο (π.χ. τον αριθμό πολιτών, πελατών ή υπαλλήλων), προκειμένου να αξιολογήσει αν η παράβαση έχει συστημικό χαρακτήρα.
 - v. Ο **βαθμός της ζημίας** που προκλήθηκε και η έκταση στην οποία η συμπεριφορά μπορεί να θίγει επιμέρους δικαιώματα και ελευθερίες. Επομένως, η παραπομπή στον «βαθμό» της ζημίας που προκλήθηκε προορίζεται να επιστήσει την προσοχή των εποπτικών αρχών στη ζημία που προκλήθηκε, ή που είναι πιθανό να προκλήθηκε, ως περαιτέρω, χωριστή παράμετρο σε σχέση με τον αριθμό των εμπλεκόμενων υποκειμένων των δεδομένων (για παράδειγμα, σε περιπτώσεις στις οποίες ο αριθμός των φυσικών προσώπων που εθίγησαν από την παράνομη επεξεργασία είναι υψηλός αλλά η ζημία που υπέστησαν είναι οριακή). Κατά την αιτιολογική σκέψη 75 του ΓΚΠΔ, ο βαθμός της ζημίας που προκλήθηκε αφορά σωματική, υλική ή μη υλική βλάβη. Η αξιολόγηση της ζημίας περιορίζεται, σε κάθε περίπτωση, στο λειτουργικά αναγκαίο μέτρο για την ορθή αξιολόγηση του βαθμού σοβαρότητας της παράβασης, όπως επισημαίνεται στο σημείο 60 κατωτέρω, χωρίς να αλληλεπικαλύπτεται με τις δραστηριότητες των δικαστικών αρχών στις οποίες ανατίθεται η εξακρίβωση των διαφόρων μορφών ατομικής βλάβης.
- c) τη **διάρκεια της παράβασης**, υπό την έννοια ότι η εποπτική αρχή μπορεί γενικά να αποδίδει μεγαλύτερη βαρύτητα σε παράβαση μεγαλύτερης διάρκειας. Όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια της παράβασης τόσο μεγαλύτερη βαρύτητα μπορεί να αποδώσει η εποπτική αρχή στο

συγκεκριμένο στοιχείο. Με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας, εάν συγκεκριμένη συμπεριφορά ήταν επίσης παράνομη στο πλαίσιο του προϊσχύσαντος κανονιστικού πλαισίου, τόσο το χρονικό διάστημα μετά την έναρξη ισχύος του ΓΚΠΔ όσο και το χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη ισχύος του μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τον ποσοτικό προσδιορισμό του προστίμου, λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων του εν λόγω πλαισίου.

54. Η εποπτική αρχή μπορεί να αποδώσει βαρύτητα στα προαναφερθέντα στοιχεία ανάλογα με τις περιστάσεις της περίπτωσης. Εάν τα στοιχεία δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία, μπορούν επίσης να θεωρηθούν ουδέτερα.

4.2.2 — Ο δόλος ή η αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση

55. Σε προηγούμενη καθοδήγηση, το ΕΣΠΔ επισήμανε ότι «[γ]ενικά, ο “δόλος” περιλαμβάνει τόσο τη γνώση όσο και την πρόθεση όσον αφορά τα στοιχεία ενός αδικήματος, ενώ η “αμέλεια” σημαίνει ότι δεν υπήρχε πρόθεση τέλεσης της παράβασης παρά το γεγονός ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας / ο εκτελών την επεξεργασία παρέβη το καθήκον επιμέλειας που απαιτείται εκ του νόμου»²³. Η «αμέλεια» υπ’ αυτή την έννοια δεν ισοδυναμεί με ακούσιο χαρακτήρα της παράβασης.

Παράδειγμα 4 – Παραδείγματα δόλου και αμέλειας (από τις κατευθυντήριες γραμμές WP 253)²⁴

«Περιστάσεις ενδεικτικές σκόπιμων παραβάσεων μπορεί να είναι η παράνομη επεξεργασία που έχει εγκριθεί ρητά από τα ανώτερα στελέχη του υπευθύνου επεξεργασίας ή παρά τις συμβουλές του υπευθύνου προστασίας δεδομένων ή κατά παράβαση των υφιστάμενων πολιτικών, π.χ. με τη λήψη και επεξεργασία δεδομένων για τους εργαζόμενους σε ανταγωνιστή με σκοπό τη δυσφήμιση του εν λόγω ανταγωνιστή στην αγορά. Άλλα πιθανά σχετικά παραδείγματα:

- η τροποποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό τη δημιουργία παραπλανητικής (θετικής) εντύπωσης σχετικά με την επίτευξη ή μη στόχων —η περίπτωση αυτή έχει παρατηρηθεί στο πλαίσιο στόχων για τους χρόνους αναμονής σε νοσοκομεία
- η εμπορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς εμπορικής προώθησης, δηλαδή η πώλησή τους ως δεδομένων με ρητή συναίνεση (opted in) χωρίς πρώτα να ελεγχθεί/ληφθεί υπόψη η άποψη των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με τον τρόπο χρήσης των δεδομένων τους.

Άλλες περιστάσεις, όπως η μη ανάγνωση υφιστάμενων πολιτικών και η μη συμμόρφωση μ’ αυτές, το ανθρώπινο σφάλμα, η μη διενέργεια ελέγχου για ύπαρξη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε δημοσιευόμενες πληροφορίες, η μη έγκαιρη πραγματοποίηση τεχνικών ενημερώσεων, η μη έγκριση πολιτικών (αντί για απλή μη εφαρμογή τους) μπορεί να αποτελούν ενδείξεις αμέλειας.»

56. Ο δόλος ή η αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ] θα πρέπει να αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη τα αντικειμενικά στοιχεία συμπεριφοράς που αντλούνται από τα πραγματικά περιστατικά της περίπτωσης. Το ΕΣΠΔ τόνισε ότι γίνεται γενικά δεκτό ότι οι παραβάσεις που τελούνται με πρόθεση, οι οποίες «δείχνουν περιφρόνηση προς τις διατάξεις του νόμου, είναι πιο σοβαρές από αυτές που διαπράττονται χωρίς πρόθεση»²⁵. Σε περίπτωση παράβασης διαπραχθείσας με δόλο, η εποπτική αρχή είναι πιθανό να αποδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο συγκεκριμένο στοιχείο. Ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, η εποπτική αρχή μπορεί να αποδώσει βαρύτητα και στον βαθμό αμέλειας. Στην καλύτερη περίπτωση, η αμέλεια μπορεί να θεωρηθεί ουδέτερη.

²³ Κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 12.

²⁴ Παραδείγματα τα οποία παρατίθενται αυτούσια από τις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 12-13.

²⁵ Κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 12.

4.2.3 — Κατηγορίες επηρεαζόμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

57. Όσον αφορά την απαίτηση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του ΓΚΠΔ], να λαμβάνονται υπόψη οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζονται, ο ΓΚΠΔ αναδεικνύει σαφώς τα είδη δεδομένων που χρήζουν ειδικής προστασίας και σε σχέση με τα οποία πρέπει, επομένως, να επιβάλλονται αυστηρότερα πρόστιμα. Τούτο αφορά, τουλάχιστον, τα είδη δεδομένων που καλύπτουν τα άρθρα 9 και 10 του ΓΚΠΔ καθώς και δεδομένα εκτός του πεδίου εφαρμογής των εν λόγω άρθρων, η διάδοση των οποίων προκαλεί άμεση ζημία/δυσχέρεια στο υποκείμενο των δεδομένων²⁶ (π.χ. δεδομένα θέσης, δεδομένα σχετικά με ιδιωτική επικοινωνία, εθνικοί αριθμοί ταυτοποίησης ή χρηματοοικονομικά δεδομένα, όπως επισκοπήσεις συναλλαγών ή αριθμοί πιστωτικών καρτών)²⁷. Γενικά, όσο περισσότερες τέτοιες κατηγορίες δεδομένων αφορά η παράβαση ή όσο πιο ευαίσθητα είναι τα δεδομένα τόσο μεγαλύτερη βαρύτητα μπορεί να αποδώσει η εποπτική αρχή στο συγκεκριμένο στοιχείο.
58. Επιπλέον, ο όγκος των δεδομένων που αφορούν κάθε υποκείμενο δεδομένων έχει σημασία, δεδομένου ότι η προσβολή του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυξάνει αναλογικά προς τον όγκο των δεδομένων που αφορούν κάθε υποκείμενο δεδομένων.

4.2.4 — Ταξινόμηση της σοβαρότητας της παράβασης και προσδιορισμός του κατάλληλου ποσού εκκίνησης

59. Η αξιολόγηση των ανωτέρω στοιχείων (σημεία 4.2.1–4.2.3) καθορίζει τη σοβαρότητα της παράβασης στο σύνολό της. Η εν λόγω αξιολόγηση δεν είναι μαθηματικός υπολογισμός στον οποίο τα προαναφερθέντα στοιχεία εξετάζονται μεμονωμένα, αλλά διεξοδική αξιολόγηση των συγκεκριμένων περιστάσεων της περίπτωσης, στην οποία όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία είναι αλληλένδετα. Επομένως, κατά την εξέταση της σοβαρότητας της παράβασης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η παράβαση στο σύνολό της.
60. Βάσει της αξιολόγησης των παραγόντων που περιγράφηκαν ανωτέρω, ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης θεωρείται i) χαμηλός, ii) μεσαίος ή iii) υψηλός. Οι κατηγορίες αυτές είναι ανεξάρτητες από το ζήτημα του αν μπορεί ή όχι να επιβληθεί πρόστιμο.
- Κατά τον υπολογισμό του διοικητικού προστίμου για παραβάσεις **χαμηλού βαθμού σοβαρότητας**, η εποπτική αρχή θα καθορίζει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 0 έως 10 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού.
 - Κατά τον υπολογισμό του διοικητικού προστίμου για παραβάσεις **μεσαίου βαθμού σοβαρότητας**, η εποπτική αρχή θα καθορίζει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 10 έως 20 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού.
 - Κατά τον υπολογισμό του διοικητικού προστίμου για παραβάσεις **υψηλού βαθμού σοβαρότητας**, η εποπτική αρχή θα καθορίζει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 20 έως 100 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού.
61. Κατά κανόνα, όσο πιο σοβαρή είναι η παράβαση εντός της κατηγορίας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης.

²⁶ Ο.π., σ. 16.

²⁷ Η διάδοση ιδιωτικών επικοινωνιών και δεδομένων θέσης μπορεί να προκαλέσει άμεση ζημία/δυσχέρεια στο υποκείμενο των δεδομένων, όπως υπογραμμίστηκε με την ειδική προστασία που αναγνώρισαν ο νομοθέτης της Ένωσης στις ιδιωτικές επικοινωνίες, στο άρθρο 7 του Χάρτη και στην οδηγία 2002/58/ΕΚ, και το ΔΕΕ στα δεδομένα θέσης σε ορισμένες υποθέσεις, βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-511/18, C-512/18 και C-520/18, La Quadrature du Net κ.λπ., σκέψη 117 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία.

62. Το εύρος εντός του οποίου καθορίζεται το ποσό εκκίνησης επανεξετάζεται από το ΕΣΠΔ και τα μέλη του και μπορεί να προσαρμόζεται, όταν απαιτείται.

Παράδειγμα 5α — Χαρακτηρισμός της σοβαρότητας παράβασης (υψηλός βαθμός σοβαρότητας)

Μετά τη διερεύνηση πολυάριθμων καταγγελιών σχετικά με μη ζητηθείσες κλήσεις εκ μέρους πελατών τηλεφωνικής εταιρείας, η αρμόδια εποπτική αρχή διαπίστωσε ότι η τηλεφωνική εταιρεία χρησιμοποίησε στοιχεία επικοινωνίας των πελατών της για σκοπούς τηλεπώλησης χωρίς έγκυρη νομική βάση (παράβαση του άρθρου 6 του ΓΚΠΔ). Ειδικότερα, η τηλεφωνική εταιρεία είχε παράσχει σε τρίτους τα ονόματα και τους καταχωρισμένους αριθμούς τηλεφώνου των πελατών της για σκοπούς πωλήσεων. Η τηλεφωνική εταιρεία ενήργησε κατ' αυτόν τον τρόπο παρά τις συμβουλές του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, χωρίς να καταβάλει οποιαδήποτε προσπάθεια περιορισμού της πρακτικής ή παροχής στους πελάτες δυνατότητας εναντίωσης. Στην πραγματικότητα, η πρακτική είχε ξεκινήσει τον Μάιο του 2018 και συνεχιζόταν κατά τον χρόνο της έρευνας. Η τηλεφωνική εταιρεία δραστηριοποιούνταν σε εθνικό επίπεδο και η πρακτική επηρέαζε και τα 4 εκατομμύρια πελάτες της. Η εποπτική αρχή διαπίστωσε ότι όλοι αυτοί οι πελάτες δέχονταν τακτικά μη ζητηθείσες κλήσεις εκ μέρους τρίτων, χωρίς να διαθέτουν κανέναν αποτελεσματικό τρόπο για να τις σταματήσουν.

Η εποπτική αρχή ανέλαβε να αξιολογήσει τη σοβαρότητα αυτής της υπόθεσης. Καταρχάς, η εποπτική αρχή παρατήρησε ότι η παράβαση του άρθρου 6 του ΓΚΠΔ **συγκαταλέγεται στις παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ** και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στην υψηλότερη κατηγορία προστίμων του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ. Δεύτερον, η εποπτική αρχή αξιολόγησε τις περιστάσεις της περίπτωσης. Συναφώς, η εποπτική αρχή απέδωσε σημαντική βαρύτητα στη **φύση της παράβασης**, καθώς η παραβίασθείσα διάταξη (άρθρο 6 του ΓΚΠΔ) αποτελεί τη βάση της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων στο σύνολό της. Η μη συμμόρφωση με την εν λόγω διάταξη στερεί τη νομιμότητά της από τη διαδικασία στο σύνολό της. Επιπλέον, η εποπτική αρχή απέδωσε σημαντική βαρύτητα στη **διάρκεια της παράβασης**, η οποία ξεκίνησε κατά την έναρξη ισχύος του ΓΚΠΔ και δεν είχε παύσει κατά τον χρόνο της έρευνας. Το γεγονός ότι η τηλεφωνική εταιρεία δραστηριοποιούνταν σε εθνικό επίπεδο αύξησε τη βαρύτητα του στοιχείου της **έκτασης της επεξεργασίας**. Ο **αριθμός των υποκειμένων των δεδομένων** που αφορούσε η παράβαση θεωρήθηκε πολύ υψηλός (4 εκατομμύρια άτομα επί συνολικού πληθυσμού 14 εκατομμυρίων), ενώ **το ύψος της ζημίας** που υπέστησαν θεωρήθηκε μεσαίου επιπέδου (μη υλική ζημία, με τη μορφή όχλησης). Η τελευταία αυτή αξιολόγηση έλαβε υπόψη τις **επηρεαζόμενες κατηγορίες δεδομένων** (όνομα και αριθμός τηλεφώνου). Ωστόσο, η σοβαρότητα της παράβασης αυξήθηκε από το γεγονός ότι διαπράχθηκε κατά παράβαση συμβουλής του υπευθύνου προστασίας δεδομένων και, επομένως, θεωρήθηκε διαπραχθείσα με **δόλο**.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω στοιχείων (σοβαρή φύση, μακρά διάρκεια, υψηλός αριθμός υποκειμένων δεδομένων, εθνική έκταση, δόλος έναντι μεσαίου επιπέδου ζημίας), η εποπτική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παράβαση θεωρείται **υψηλού βαθμού σοβαρότητας**. Η εποπτική αρχή θα καθορίσει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 20 έως 100 % του νόμιμου ανώτατου ποσού που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ.

Παράδειγμα 5β — Χαρακτηρισμός της σοβαρότητας παράβασης (μεσαίος βαθμός σοβαρότητας)

Εποπτική αρχή έλαβε γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους νοσοκομείου. Σύμφωνα με την εν λόγω γνωστοποίηση, αρκετά μέλη του προσωπικού είχαν

αποκτήσει πρόσβαση σε τμήματα των φακέλων υγείας ασθενών στα οποία —βάσει της υπηρεσίας στην οποία εργάζονταν— δεν θα έπρεπε να έχουν πρόσβαση. Το νοσοκομείο είχε καταρτίσει διαδικασίες για τη ρύθμιση της πρόσβασης στους φακέλους των ασθενών και είχε εφαρμόσει αυστηρά μέτρα για τον περιορισμό της πρόσβασης. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα το προσωπικό μιας υπηρεσίας να έχει πρόσβαση μόνον σε ιατρικές πληροφορίες που αφορούν τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Επιπλέον, το νοσοκομείο είχε επενδύσει στην ευαισθητοποίηση του προσωπικού του σε ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Ωστόσο, όπως αποδείχθηκε, υπήρχαν προβλήματα όσον αφορά την παρακολούθηση των εξουσιοδοτήσεων. Μέλη του προσωπικού τα οποία μετατέθηκαν μεταξύ υπηρεσιών διατήρησαν πρόσβαση στους φακέλους ασθενών των υπηρεσιών στις οποίες εργάζονταν προηγουμένως, το δε νοσοκομείο δεν διέθετε διαδικασίες για την αντιστοίχιση της τρέχουσας θέσης του μέλους του προσωπικού με την εξουσιοδότησή του. Εσωτερική έρευνα που διενήργησε το νοσοκομείο κατέδειξε ότι τουλάχιστον 150 μέλη του προσωπικού (επί συνόλου 3 500) είχαν ανακριβείς εξουσιοδοτήσεις, με αποτέλεσμα να επηρεαστούν τουλάχιστον 20 000 εκ των 95 000 φακέλων ασθενών. Το νοσοκομείο μπόρεσε να καταδείξει ότι σε τουλάχιστον 16 περιπτώσεις μέλη του προσωπικού είχαν χρησιμοποιήσει τις εξουσιοδοτήσεις τους για να αποκτήσουν πρόσβαση σε φακέλους ασθενών. Η εποπτική αρχή θεωρεί ότι υπήρξε παράβαση του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ.

Κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της περίπτωσης, η εποπτική αρχή παρατήρησε, πρώτον, ότι η παράβαση του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ **συγκαταλέγεται στις παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ** και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στη χαμηλότερη βαθμίδα προστίμων του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ. Δεύτερον, η εποπτική αρχή αξιολόγησε τις περιστάσεις της περίπτωσης. Συναφώς, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι, μολονότι ο **αριθμός των υποκειμένων των δεδομένων που εθίγησαν** από την παραβίαση των δεδομένων ήταν μόλις 16, ο αριθμός θα μπορούσε δυνητικά να ανέλθει σε 20 000 υπό τις περιστάσεις της περίπτωσης, ακόμη και σε 95 000, δεδομένης της συστημικής φύσης του προβλήματος. Επιπλέον, η εποπτική αρχή εκτίμησε ότι η παράβαση διαπράχθηκε από **αμέλεια**, χαμηλού βαθμού, η οποία θεωρήθηκε ουδέτερο στοιχείο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, καθώς το νοσοκομείο δεν θέσπισε πολιτικές εξουσιοδότησης μολονότι έπρεπε οπωσδήποτε να πράξει κάτι τέτοιο, πλην όμως είχε λάβει, κατά τα λοιπά, μέτρα για την εφαρμογή αυστηρών μέτρων για τον περιορισμό της πρόσβασης. Η αξιολόγηση αυτή δεν επηρεάστηκε από το γεγονός ότι άλλες πολιτικές προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων εφαρμόστηκαν επιτυχώς, όπως επιτάσσει ο ΓΚΠΔ. Τέλος, η εποπτική αρχή απέδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στο γεγονός ότι οι φάκελοι ασθενών περιέχουν δεδομένα που αφορούν την υγεία, τα οποία εμπίπτουν στις **ειδικές κατηγορίες δεδομένων** βάσει του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των προαναφερθέντων στοιχείων (φύση της επεξεργασίας και ειδικές κατηγορίες δεδομένων έναντι του αριθμού των πραγματικά και δυνητικά θιγόμενων υποκειμένων των δεδομένων), η εποπτική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παράβαση πρέπει να θεωρηθεί **μεσαίου επιπέδου σοβαρότητας**. Η εποπτική αρχή θα καθορίσει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 10 έως 20 % του νόμιμου ανώτατου ποσού που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ.

Παράδειγμα 5γ — Χαρακτηρισμός της σοβαρότητας παράβασης (χαμηλός βαθμός σοβαρότητας)
Εποπτική αρχή έλαβε πολυάριθμες καταγγελίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διαδικτυακό κατάστημα χειρίζεται το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων στα δεδομένα τους. Σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες, ο χειρισμός των αιτημάτων τους πρόσβασης διήρκεσε από 4 έως 6 μήνες, διάστημα το οποίο υπερβαίνει το επιτρεπόμενο από τον ΓΚΠΔ χρονικό διάστημα. Η εποπτική αρχή διερευνά τις καταγγελίες και διαπιστώνει ότι το διαδικτυακό κατάστημα απαντά στα

αιτήματα πρόσβασης με μέγιστη καθυστέρηση τριών μηνών σε 5 % των περιπτώσεων. Συνολικά, το κατάστημα λάμβανε περίπου 1 000 αιτήματα πρόσβασης σε ετήσια βάση και επιβεβαίωσε ότι 950 εξ αυτών διεκπεραιώνονταν εμπρόθεσμα. Επιπλέον, το διαδικτυακό κατάστημα διέθετε πολιτικές προκειμένου να διασφαλίζεται ότι όλα τα αιτήματα πρόσβασης διεκπεραιώνονται ορθώς και πλήρως. Παρόλα αυτά, η εποπτική αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το διαδικτυακό κατάστημα παρέβη το άρθρο 12 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ και αποφάσισε να επιβάλει πρόστιμο.

Κατά τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου που επρόκειτο να επιβληθεί, η εποπτική αρχή ανέλαβε να αξιολογήσει τη σοβαρότητα της υπό κρίση υπόθεσης. Καταρχάς, η εποπτική αρχή παρατήρησε ότι η παράβαση του άρθρου 12 του ΓΚΠΔ **συγκαταλέγεται στις παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ** και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στην υψηλότερη κατηγορία προστίμων του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ. Δεύτερον, η εποπτική αρχή αξιολόγησε τις περιστάσεις της περίπτωσης. Συναφώς, η εποπτική αρχή εξέτασε προσεκτικά τη **φύση της παράβασης**. Μολονότι η εμπρόθεσμη άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι η σοβαρότητα της παράβασης ήταν περιορισμένη από την άποψη αυτή, δεδομένου ότι όλα τα αιτήματα απαντήθηκαν τελικώς και με περιορισμένη καθυστέρηση. Κατά την εξέταση του **σκοπού της επεξεργασίας**, η εποπτική αρχή διαπίστωσε ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν ήταν η βασική δραστηριότητα του διαδικτυακού καταστήματος, πλην όμως ήταν σημαντική παρεπόμενη δραστηριότητα για την εκπλήρωση του σκοπού της πώλησης αγαθών στο διαδίκτυο. Η εποπτική αρχή θεώρησε ότι τούτο αυξάνει τη σοβαρότητα της παράβασης. Εξάλλου, το **επίπεδο της ζημίας** που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων θεωρήθηκε ελάχιστο, καθώς όλα τα αιτήματα πρόσβασης απαντήθηκαν εντός 6 μηνών.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των προαναφερθέντων στοιχείων (φύση της παράβασης, σκοπός της επεξεργασίας και επίπεδο ζημίας), η εποπτική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παράβαση πρέπει να θεωρηθεί **χαμηλού επιπέδου σοβαρότητας**. Η εποπτική αρχή θα καθορίσει το ποσό εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό σε ποσοστό από 0 έως 10 % του νόμιμου ανώτατου ποσού που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ.

4.3 — Κύκλος εργασιών της επιχείρησης με σκοπό την επιβολή αποτελεσματικού, αποτρεπτικού και αναλογικού προστίμου

63. Ο ΓΚΠΔ επιβάλλει σε κάθε εποπτική αρχή να διασφαλίζει ότι η επιβολή διοικητικών προστίμων είναι αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση (άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ). Η εφαρμογή των συγκεκριμένων αρχών του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να έχει ευρείες συνέπειες σε μεμονωμένες περιπτώσεις, καθώς τα σημεία εκκίνησης που ο ΓΚΠΔ προβλέπει για τον υπολογισμό διοικητικών προστίμων εφαρμόζονται τόσο σε πολύ μικρές επιχειρήσεις όσο και σε πολυεθνικές εταιρείες. Για την επιβολή προστίμου το οποίο είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό σε όλες τις περιπτώσεις, οι εποπτικές αρχές πρέπει να προσαρμόζουν τα διοικητικά πρόστιμα εντός του συνολικού διαθέσιμου εύρους έως το νόμιμο ανώτατο ποσό. Τούτο μπορεί να συνεπάγεται σημαντικές αυξήσεις ή μειώσεις του ύψους του προστίμου, ανάλογα με τις περιστάσεις της περίπτωσης.
64. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι είναι δίκαιο να γίνεται διάκριση, βάσει του μεγέθους της επιχείρησης, μεταξύ των σημείων εκκίνησης που προσδιορίζονται κατωτέρω και, ως εκ τούτου, λαμβάνει υπόψη τον κύκλο εργασιών

της επιχείρησης²⁸. Το ΕΣΠΔ εφαρμόζει τις απαιτήσεις του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ, τον ΓΚΠΔ στο σύνολό του και την πάγια νομολογία του ΔΕΕ, κατά την οποία ο κύκλος εργασιών επιχείρησης μπορεί να συνιστά ένδειξη του μεγέθους και της οικονομικής ισχύος της επιχείρησης²⁹. Ωστόσο, τούτο δεν απαλλάσσει την εποπτική αρχή από την ευθύνη να διενεργήσει έλεγχο της αποτελεσματικότητας, της αποτρεπτικότητας και της αναλογικότητας στο πέρασ του υπολογισμού (βλ. κεφάλαιο 7). Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη όλες τις περιστάσεις της περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων π.χ. της σώρευσης περισσότερων παραβάσεων, αυξήσεων και μειώσεων για επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις και χρηματοοικονομικές/κοινωνικοοικονομικές περιστάσεις. Ωστόσο, απόκειται στην εποπτική αρχή να διασφαλίζει ότι οι ίδιες περιστάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη δύο φορές. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κεφαλαίου 7, οι εποπτικές αρχές δεν θα πρέπει να επαναλάβουν τις αυξήσεις ή τις μειώσεις που αφορούν τον κύκλο εργασιών της εταιρείας, αλλά μάλλον να επανεξετάσουν την αξιολόγησή τους όσον αφορά το κατάλληλο ποσό εκκίνησης.

65. Για τους λόγους που περιγράφηκαν ανωτέρω, η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάζει το ενδεχόμενο προσαρμογής του ποσού εκκίνησης που αντιστοιχεί στη σοβαρότητα της παράβασης σε περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω παράβαση διαπράχθηκε από επιχείρηση με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ, ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ ή ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ³⁰.

- Για **επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών \leq 2 εκατ. ευρώ**, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 0,2 % έως 0,4 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.
- Για **επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από 2 εκατ. ευρώ έως 10 εκατ. ευρώ**, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 0,3 % έως 2 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.
- Για **επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από 10 εκατ. ευρώ έως 50 εκατ. ευρώ**, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 1,5 % έως 10 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.

66. Για τους ίδιους λόγους, η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάζει το ενδεχόμενο προσαρμογής του ποσού εκκίνησης που αντιστοιχεί στη σοβαρότητα της παράβασης σε περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω παράβαση διαπράχθηκε από επιχείρηση με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ, ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 250 εκατ. ευρώ και ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 500 εκατ. ευρώ³¹.

²⁸ Βλ. επίσης δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημεία 411 και 412: «[επομένως,] ο κύκλος εργασιών μιας επιχείρησης δεν αφορά αποκλειστικά τον προσδιορισμό του μέγιστου ποσού προστίμου σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφοι 4-6 του ΓΚΠΔ, αλλά μπορεί να λαμβάνεται επίσης υπόψη [ως ένα σχετικό στοιχείο μεταξύ άλλων] για τον υπολογισμό του ίδιου του προστίμου, ανάλογα με την περίπτωση, για να διασφαλιστεί ότι το πρόστιμο είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ». Ο κύκλος εργασιών της οικείας επιχείρησης εξετάζεται περαιτέρω στο σημείο 6.2 των παρουσιών κατευθυντήριων γραμμών.

²⁹ Τούτο αποφάνθηκε το Γενικό Δικαστήριο στην υπόθεση T-25/06, Alliance One International, Inc. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψη 211, με παραπομπή σε άλλη νομολογία, για παράδειγμα, την υπόθεση T-9/99, HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 528 και 529, και την υπόθεση T-175/05, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 114.

³⁰ Τα ποσά κύκλου εργασιών βασίζονται στη σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Κατά τον καθορισμό των σημείων εκκίνησης, το ΕΣΠΔ βασίζεται στον ετήσιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης και μόνον (βλ. κεφάλαιο 6 κατωτέρω).

³¹ Τα ποσά αυτά προστίθενται για τη γεφύρωση της διαφοράς μεταξύ του ανώτατου ορίου του προηγούμενου σημείου και του ορίου του κύκλου εργασιών που προσδιορίζεται στο άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ.

- Για επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από 50 εκατ. ευρώ έως 100 εκατ. ευρώ, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 8 % έως 20 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.
- Για επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από 100 εκατ. ευρώ έως 250 εκατ. ευρώ, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 15 % έως 50 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.
- Για επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από 250 εκατ. ευρώ έως 500 εκατ. ευρώ, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού βάσει ποσού το οποίο κυμαίνεται από 40 % έως 100 % του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης.
- Για επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 500 εκατ. ευρώ, οι εποπτικές αρχές μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπολογισμού χωρίς προσαρμογή του προσδιορισθέντος ποσού εκκίνησης. Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις αυτές θα υπερβαίνουν το στατικό νόμιμο ανώτατο ποσό και, επομένως, το μέγεθος της επιχείρησης αντικατοπτρίζεται ήδη στο δυναμικό νόμιμο ανώτατο ποσό που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ποσού εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό που βασίζεται στην αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης.

67. Κατά κανόνα, όσο υψηλότερος είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης εντός της εφαρμοστέας βαθμίδας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης. Τούτο ισχύει ιδίως για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, για τις οποίες η κατηγορία ποσών εκκίνησης εμφανίζει το μεγαλύτερο εύρος.
68. Επιπλέον, η εποπτική αρχή ουδόλως υποχρεούται να εφαρμόζει την προσαρμογή αυτή εάν δεν είναι αναγκαία από απόψεως αποτελεσματικότητας, αποτρεπτικότητας και αναλογικότητας για την προσαρμογή του ποσού εκκίνησης του προστίμου.
69. Υπενθυμίζεται ότι τα ποσά αυτά είναι τα σημεία εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό και όχι συγκεκριμένα ποσά για παραβάσεις των διατάξεων του ΓΚΠΔ. Η εποπτική αρχή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να χρησιμοποιεί το πλήρες εύρος του προστίμου, από οποιοδήποτε ποσό έως το νόμιμο ανώτατο ποσό, διασφαλίζοντας ότι το πρόστιμο είναι προσαρμοσμένο στις περιστάσεις της περίπτωσης, όπως επιτάσσει το Δικαστήριο σε περίπτωση χρήσης αφηρημένου σημείου κίνησης.

Παράδειγμα 6α — Προσδιορισμός των σημείων εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό

Αλυσίδα υπεραγορών με κύκλο εργασιών 450 εκατ. ευρώ παρέβη το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ. Βάσει προσεκτικής εξέτασης των περιστάσεων της περίπτωσης, η εποπτική αρχή αποφάσισε ότι ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης είναι χαμηλός. Προκειμένου να καθορίσει το σημείο εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό, η εποπτική αρχή προσδιορίζει πρώτα ότι το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ καταλέγεται στις διατάξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ και ότι, βάσει του κύκλου εργασιών της επιχείρησης (450 εκατ. ευρώ), εφαρμόζεται νόμιμο ανώτατο ποσό 20 εκατ. ευρώ.

Βάσει του (χαμηλού) βαθμού σοβαρότητας που καθόρισε η εποπτική αρχή, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ποσό εκκίνησης από 0 έως 2 εκατ. ευρώ (από 0 έως 10 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού, βλ. σημείο 60 ανωτέρω).

Η εποπτική αρχή θεωρεί ότι προσαρμογή με μείωση στο 90 % του ποσού εκκίνησης δικαιολογείται βάσει του μεγέθους της επιχείρησης, η οποία έχει κύκλο εργασιών 450 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό

αποτελεί τη βάση για περαιτέρω υπολογισμό, ο οποίος θα πρέπει να καταλήξει σε τελικό ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το εφαρμοστέο νόμιμο ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

Παράδειγμα 6B — Προσδιορισμός των σημείων εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό

Διαπιστώνεται ότι νεοφυής εφαρμογή γνωριμιών με κύκλο εργασιών 500 000 ευρώ πώλησε ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των πελατών της σε διάφορους μεσίτες δεδομένων για σκοπούς ανάλυσης και, ως εκ τούτου, παρέβη το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ. Βάσει προσεκτικής εξέτασης των περιστάσεων της υπόθεσης, η εποπτική αρχή αποφάσισε ότι ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης είναι υψηλός. Προκειμένου να καθορίσει το σημείο εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό, η εποπτική αρχή επισημαίνει καταρχάς ότι τα άρθρα 5 και 9 του ΓΚΠΔ απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ και ότι, βάσει του κύκλου εργασιών της επιχείρησης (500 000 ευρώ), εφαρμόζεται νόμιμο ανώτατο ποσό 20 εκατ. ευρώ.

Βάσει του (υψηλού) βαθμού σοβαρότητας που καθόρισε η εποπτική αρχή, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ποσό εκκίνησης από 4 έως 20 εκατ. ευρώ (από 20 % έως 100 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού, βλ. σημείο 6D ανωτέρω).

Η εποπτική αρχή θεωρεί ότι προσαρμογή με μείωση στο 0,25 % του ποσού εκκίνησης δικαιολογείται βάσει του μεγέθους της επιχείρησης, η οποία έχει κύκλο εργασιών 500 000 ευρώ. Το ποσό αυτό αποτελεί τη βάση για περαιτέρω υπολογισμό, ο οποίος θα πρέπει να καταλήξει σε τελικό ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το εφαρμοστέο ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 — ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

5.1 — Προσδιορισμός επιβαρυντικών και ελαφρυντικών στοιχείων

70. Ακολουθώντας τη διάρθρωση του ΓΚΠΔ, μετά την αξιολόγηση της φύσης, της βαρύτητας και της διάρκειας της παράβασης καθώς και του δόλου ή της αμέλειας που προκάλεσε την παράβαση και των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζονται, η εποπτική αρχή πρέπει να λάβει υπόψη τα υπόλοιπα επιβαρυντικά και ελαφρυντικά στοιχεία τα οποία απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ.
71. Σε σχέση με την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών, οι αυξήσεις ή οι μειώσεις του προστίμου δεν μπορούν να προκαθορίζονται μέσω πινάκων ή ποσοστών. Επαναλαμβάνεται ότι ο πραγματικός ποσοτικός προσδιορισμός του προστίμου θα εξαρτάται από το σύνολο των στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας και από περαιτέρω παράγοντες που σχετίζονται επίσης με προηγούμενες εμπειρίες επιβολής προστίμων της εποπτικής αρχής.
72. Για λόγους σαφήνειας, επισημαίνεται ότι κάθε κριτήριο του άρθρου 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ — ανεξαρτήτως του αν αξιολογείται στο πλαίσιο του κεφαλαίου 4 ή του παρόντος κεφαλαίου— θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μία μόνο φορά στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης του άρθρου 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ.

5.2 — Ενέργειες στις οποίες προέβη ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων

73. Το πρώτο στάδιο για τον καθορισμό της ύπαρξης επιβαρυντικών ή ελαφρυντικών περιστάσεων είναι η εξέταση του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχείο γ), το οποίο αναφέρεται σε «οποιοσδήποτε ενέργειες στις οποίες προέβη ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων».
74. Όπως υπενθυμίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία υποχρεούνται ήδη να «εφαρμόζουν τεχνικά και οργανωτικά μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση κατάλληλου ως προς τον κίνδυνο επιπέδου ασφάλειας, να διενεργούν εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων και να μετριάσουν τους κινδύνους που ανακύπτουν από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων». Ωστόσο, σε περίπτωση παράβασης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία θα πρέπει «να κάνει οτιδήποτε μπορεί για τον περιορισμό των συνεπειών της παράβασης για το/τα φυσικό/-ά πρόσωπο/-α»³².
75. Η λήψη των κατάλληλων μέτρων για τον μετριασμό της ζημίας που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί ελαφρυντικό στοιχείο, το οποίο μειώνει το ύψος του προστίμου.
76. Τα ληφθέντα μέτρα πρέπει να αξιολογούνται, ιδίως, ως προς τον έγκαιρο χαρακτήρα τους, δηλαδή τον χρόνο εφαρμογής τους από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία, και ως προς την αποτελεσματικότητά τους. Υπ' αυτή την έννοια, μέτρα τα οποία εφαρμόστηκαν αυθορμήτως προτού η έναρξη της έρευνας της εποπτικής αρχής γίνει γνωστή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία είναι πιο πιθανό να θεωρηθούν ελαφρυντικό στοιχείο από ό,τι μέτρα που εφαρμόστηκαν μετά το χρονικό αυτό σημείο.

5.3 — Βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία

77. Κατά το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΓΚΠΔ, ο βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία θα πρέπει να αξιολογηθεί λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εφαρμόζουν δυνάμει των άρθρων 25 και 32 του ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, «το ερώτημα που καλείται να απαντήσει στη συνέχεια η εποπτική αρχή είναι σε ποιον βαθμό ο υπεύθυνος επεξεργασίας “έπραξε σύμφωνα με όσα αναμένονταν από αυτόν”, δεδομένης της φύσης, των σκοπών ή του μεγέθους της επεξεργασίας ενόψει των υποχρεώσεων που του επιβάλλει ο κανονισμός»³³.
78. Ειδικότερα, σε σχέση με το συγκεκριμένο κριτήριο, πρέπει να αξιολογούνται ο υπολειπόμενος κίνδυνος για τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, η βλάβη που προκαλείται στα υποκείμενα των δεδομένων και η ζημία που εξακολουθεί να υφίσταται μετά τη λήψη των μέτρων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, καθώς και ο βαθμός ευρωστίας των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 25 και 32 του ΓΚΠΔ.
79. Συναφώς, η εποπτική αρχή μπορεί επίσης να εξετάζει αν τα επίμαχα δεδομένα ήταν άμεσα ταυτοποιήσιμα και/ή διαθέσιμα χωρίς τεχνική προστασία³⁴. Ωστόσο, υπενθυμίζεται ότι η ύπαρξη τέτοιας προστασίας δεν συνιστά οπωσδήποτε ελαφρυντικό στοιχείο (βλ. σημείο 82 κατωτέρω). Τούτο εξαρτάται από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης.
80. Προκειμένου να αξιολογήσει κατάλληλα τα προαναφερθέντα στοιχεία, η εποπτική αρχή θα πρέπει να λάβει υπόψη κάθε σχετική τεκμηρίωση την οποία παρέχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την

³² Κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 13.

³³ Ο.π., σ. 14.

³⁴ Ο.π., σ. 15-16.

επεξεργασία, π.χ. στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματός του άμυνας. Ειδικότερα, η τεκμηρίωση μπορεί να περιέχει στοιχεία που αποδεικνύουν πότε λήφθηκαν τα μέτρα και με ποιον τρόπο εφαρμόστηκαν, αν υπήρξαν αλληλεπιδράσεις μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία (εφόσον συντρέχει περίπτωση) ή αν υπήρξε επαφή με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ) ή τα υποκείμενα των δεδομένων (εφόσον συντρέχει περίπτωση).

81. Λαμβανομένου υπόψη του αυξημένου επιπέδου λογοδοσίας στον ΓΚΠΔ, σε σύγκριση με την οδηγία 95/46/ΕΚ³⁵, είναι πιθανό ότι ο βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία θα θεωρηθεί επιβαρυντικό ή ουδέτερο στοιχείο. Το συγκεκριμένο στοιχείο θα θεωρηθεί ελαφρυντικό στοιχείο μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στις οποίες ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία έχει λάβει μέτρα που βαίνουν πέραν των υποχρεώσεων που υπέχει.

5.4 — Προηγούμενες παραβάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία

82. Οι προηγούμενες παραβάσεις είναι παραβάσεις οι οποίες έχουν ήδη διαπιστωθεί πριν από την έκδοση της απόφασης. Σε περίπτωση συνεργασίας στο πλαίσιο του κεφαλαίου VII του ΓΚΠΔ, οι προηγούμενες παραβάσεις είναι αυτές που έχουν ήδη διαπιστωθεί πριν από την έκδοση του σχεδίου απόφασης (κατά την έννοια του άρθρου 60 του ΓΚΠΔ).
83. Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ, τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου, καθώς και σχετικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου. Ανάλογη είναι και η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 148 του ΓΚΠΔ.

5.4.1 — Χρονικό πλαίσιο

84. Πρώτον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το χρονικό σημείο κατά το οποίο διαπράχθηκε η προηγούμενη παράβαση και να θεωρηθεί ότι όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα μεταξύ της προηγούμενης παράβασης και της παράβασης που εξετάζεται επί του παρόντος τόσο μικρότερη είναι η σημασία της. Ως εκ τούτου, όσο παλαιότερα διαπράχθηκε η παράβαση τόσο μικρότερη σημασία της αποδίδεται από τις εποπτικές αρχές. Η εκτίμηση αυτή επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής, με την επιφύλαξη του εφαρμοστέου δικαίου και των εφαρμοστέων αρχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
85. Ωστόσο, δεδομένου ότι παραβάσεις οι οποίες διαπράχθηκαν προ καιρού ενδέχεται να εξακολουθούν να παρουσιάζουν ενδιαφέρον κατά την εκτίμηση των «ιστορικών επιδόσεων» του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, δεν πρέπει να τίθενται πάγιες προθεσμίες παραγραφής για τον σκοπό αυτόν. Ωστόσο, ορισμένες εθνικές νομοθεσίες δεν επιτρέπουν, στην εθνική αρχή να λαμβάνει υπόψη προηγούμενες παραβάσεις μετά την παρέλευση καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Ομοίως, ορισμένες εθνικές νομοθεσίες επιβάλλουν υποχρέωση διαγραφής των αρχείων μετά την παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος και τούτο εμποδίζει την επιλειφθήσα εποπτική αρχή να λάβει υπόψη τυχόν προηγούμενα.
86. Για τον ίδιο λόγο, επισημαίνεται ότι οι παραβάσεις του ΓΚΠΔ, δεδομένου ότι θα είναι πιο πρόσφατες, πρέπει να θεωρούνται πιο συναφείς από παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ (εάν οι εθνικές νομοθεσίες επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη οι παραβάσεις αυτές από την εποπτική αρχή).

³⁵ Ο.π., σ. 14.

5.4.2 — Αντικείμενο

87. Για τους σκοπούς του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ, παλαιότερες παραβάσεις, ανεξαρτήτως του αν αφορούν το ίδιο ή διαφορετικό ζήτημα σε σχέση με αυτό που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας, μπορούν να θεωρηθούν «σχετικές».
88. Μολονότι κάθε παλαιότερη παράβαση μπορεί να παρέχει ενδείξεις σχετικά με τη γενικότερη στάση του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία έναντι της τήρησης του ΓΚΠΔ, πρέπει να αποδίδεται μεγαλύτερη σημασία σε παραβάσεις που αφορούν το ίδιο ζήτημα, καθώς συνδέονται περισσότερο με την παράβαση που αποτελεί αντικείμενο της τρέχουσας έρευνας, ιδίως όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είχε διαπράξει παλαιότερα την ίδια παράβαση (επαναλαμβανόμενες παραβάσεις). Επομένως, παραβάσεις που αφορούν το ίδιο ζήτημα πρέπει να θεωρούνται πιο συναφείς από προηγούμενες παραβάσεις που αφορούν διαφορετικό ζήτημα.
89. Για παράδειγμα, το γεγονός ότι, στο παρελθόν, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία δεν απάντησε εγκαίρως σε υποκείμενα των δεδομένων που άσκησαν τα δικαιώματά τους πρέπει να θεωρείται πιο συναφές όταν η παράβαση που διερευνάται αφορά επίσης τη μη απάντηση σε υποκείμενο των δεδομένων που ασκεί τα δικαιώματά του από ό,τι όταν αφορά παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
90. Ωστόσο, προηγούμενες παραβάσεις που αφορούν μεν διαφορετικό ζήτημα πλην όμως διαπράχθηκαν με τον ίδιο τρόπο πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη, καθώς μπορεί να είναι ενδεικτικές διαρκών προβλημάτων στην οργάνωση του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία. Για παράδειγμα, τούτο μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση παραβάσεων που ανακύπτουν ως αποτέλεσμα μη συμμόρφωσης προς τη συμβουλή του υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

5.4.3 — Άλλοι παράγοντες

91. Όταν εξετάζουν προηγούμενη παράβαση των εθνικών διατάξεων που εκδόθηκαν για την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ, οι εποπτικές αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι οι απαιτήσεις στην οδηγία και στον ΓΚΠΔ μπορεί να διαφέρουν (εάν οι εθνικές νομοθεσίες επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη τέτοιες παραβάσεις από την εποπτική αρχή).
92. Όταν εξετάζει τη σημασία προηγούμενης παράβασης, η εποπτική αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το καθεστώς της διαδικασίας στην οποία διαπιστώθηκε η προηγούμενη παράβαση —ιδίως τυχόν μέτρα τα οποία λήφθηκαν από την εποπτική αρχή ή τη δικαστική αρχή— σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.
93. Προηγούμενες παραβάσεις μπορεί επίσης να ληφθούν υπόψη όταν διαπιστώθηκαν από διαφορετική εποπτική αρχή σε σχέση με τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία. Για παράδειγμα, η επικεφαλής εποπτική αρχή η οποία εξετάζει παράβαση μέσω του μηχανισμού συνεργασίας (μίας στάσης) σύμφωνα με το άρθρο 60 του ΓΚΠΔ μπορεί να λάβει υπόψη παραβάσεις οι οποίες διαπιστώθηκαν στο παρελθόν σε τοπικές υποθέσεις από άλλη εποπτική αρχή σε σχέση με τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία. Ομοίως, παραβάσεις τις οποίες η επικεφαλής εποπτική αρχή διαπίστωσε στο παρελθόν μπορούν να ληφθούν υπόψη όταν διαφορετική αρχή πρέπει να εξετάσει καταγγελία υποβληθείσα σε αυτήν σε περιπτώσεις που έχουν τοπικό μόνον αντίκτυπο δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ. Όταν δεν υπάρχει επικεφαλής εποπτική αρχή (για παράδειγμα, σε περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία δεν είναι εγκατεστημένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση), οι εποπτικές αρχές μπορούν επίσης να λάβουν υπόψη παραβάσεις οι οποίες διαπιστώθηκαν παλαιότερα από άλλη εποπτική αρχή σε σχέση με τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία.

94. Η ύπαρξη προηγούμενων παραβάσεων μπορεί να θεωρηθεί επιβαρυντικό στοιχείο κατά τον υπολογισμό του προστίμου. Η βαρύτητα που αποδίδεται στον συγκεκριμένο παράγοντα πρέπει να καθορίζεται με γνώμονα τη φύση και τη συχνότητα των προηγούμενων παραβάσεων. Ωστόσο, η ανυπαρξία προηγούμενων παραβάσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ελαφρυντικό στοιχείο, καθώς η συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ αποτελεί τον κανόνα. Εάν δεν υπάρχουν προηγούμενες παραβάσεις, το συγκεκριμένο στοιχείο μπορεί να θεωρηθεί ουδέτερο.

5.5 — Βαθμός συνεργασίας με την αρχή ελέγχου για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της

95. Το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο στ) επιτάσσει στην εποπτική αρχή να λαμβάνει υπόψη τον βαθμό συνεργασίας του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία με την εποπτική αρχή για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της.
96. Προτού αξιολογηθεί περαιτέρω ο βαθμός συνεργασίας του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία με την εποπτική αρχή, υπενθυμίζεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία υπέχουν γενική υποχρέωση συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 31 του ΓΚΠΔ και ότι η έλλειψη συνεργασίας μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή του προστίμου που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ. Επομένως, θα πρέπει να θεωρείται ότι το σύννηθες καθήκον συνεργασίας έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και, συνεπώς, θα πρέπει να θεωρείται ουδέτερο (και όχι ελαφρυντικό) στοιχείο.
97. Ωστόσο, όταν η συνεργασία με την εποπτική αρχή είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό ή την αποφυγή αρνητικών συνεπειών για τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων, οι οποίες θα μπορούσαν διαφορετικά να έχουν επέλθει, η εποπτική αρχή μπορεί να λάβει υπόψη το στοιχείο αυτό ως ελαφρυντικό στοιχείο κατά την έννοια του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του ΓΚΠΔ και, επομένως, να μειώσει το ύψος του προστίμου. Τούτο μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία «[α]πάντησε [...] με συγκεκριμένο τρόπο στα αιτήματα της εποπτικής αρχής κατά το στάδιο της έρευνας για τη συγκεκριμένη υπόθεση, με αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του αντικτύπου στα δικαιώματα των φυσικών προσώπων»³⁶.

5.6 — Ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση

98. Κατά το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο η) του ΓΚΠΔ, ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση μπορεί να είναι σχετικό επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο. Κατά την αξιολόγηση του στοιχείου αυτού, ιδιαίτερη βαρύτητα μπορεί να αποδοθεί στο ζήτημα του αν, και, ενδεχομένως, σε ποιον βαθμό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία γνωστοποίησε ιδία πρωτοβουλία την παράβαση, προτού η παράβαση περιέλθει σε γνώση της εποπτικής αρχής, για παράδειγμα, μέσω καταγγελίας ή στο πλαίσιο έρευνας. Η περίπτωση αυτή δεν έχει σημασία όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπόκειται σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις γνωστοποίησης (όπως στην περίπτωση παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 33)³⁷. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η εν λόγω γνωστοποίηση θα πρέπει να θεωρείται ουδέτερο στοιχείο³⁸.

³⁶ Κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 15.

³⁷ Υπογραμμίζεται ότι παραβίαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη παράβαση του ΓΚΠΔ.

³⁸ Τούτο υπογραμμίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 16.

99. Όταν η παράβαση περιήλθε σε γνώση της εποπτικής αρχής, για παράδειγμα, μέσω καταγγελίας ή στο πλαίσιο έρευνας, το στοιχείο αυτό θα πρέπει επίσης, κατά κανόνα, να θεωρείται ουδέτερο. Η εποπτική αρχή μπορεί να θεωρήσει το στοιχείο αυτό ελαφρυντική περίπτωση εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία γνωστοποίησε την παράβαση ίδια πρωτοβουλία, προτού η εποπτική αρχή λάβει γνώση της περίπτωσης.

5.7 — Συμμόρφωση με μέτρα που διατάχθηκαν προηγουμένως σε σχέση με το ίδιο αντικείμενο

100. Το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του ΓΚΠΔ ορίζει ότι, «σε περίπτωση που διατάχθηκε προηγουμένως η λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 κατά του εμπλεκόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σχετικά με το ίδιο αντικείμενο, η συμμόρφωση με τα εν λόγω μέτρα» πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου καθώς και σχετικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου.
101. Εν αντιθέσει προς το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ, η συγκεκριμένη αξιολόγηση αφορά μόνον μέτρα τα οποία οι ίδιες οι εποπτικές αρχές έχουν λάβει προηγουμένως σε σχέση με τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία σχετικά με το ίδιο αντικείμενο³⁹.
102. Συναφώς, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία μπορεί να έχει εύλογη προσδοκία ότι η συμμόρφωση με μέτρα που διατάχθηκαν στο παρελθόν εναντίον του θα εμποδίσουν την επανάληψη παράβασης με το ίδιο αντικείμενο στο μέλλον. Ωστόσο, δεδομένου ότι η συμμόρφωση με προηγουμένως διαταχθέντα μέτρα είναι υποχρεωτική για τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία, τούτο δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως ελαφρυντικό στοιχείο καθεαυτό. Αντιθέτως, η ενισχυμένη δέσμευση του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία όσον αφορά τη συμμόρφωση με προηγούμενα μέτρα είναι απαραίτητη για τη συνεκτίμηση του συγκεκριμένου στοιχείου ως ελαφρυντικού στοιχείου, π.χ. μέσω της λήψης πρόσθετων μέτρων πέραν εκείνων που διέταξε η εποπτική αρχή.
103. Εξ αντιδιαστολής, η μη συμμόρφωση με διορθωτική εξουσία της εποπτικής αρχής η οποία ασκήθηκε στο παρελθόν μπορεί να θεωρηθεί είτε επιβαρυντικό στοιχείο είτε διαφορετική παράβαση, δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 5 στοιχείο ε) και του άρθρου 83 παράγραφος 6 του ΓΚΠΔ. Ως εκ τούτου, πρέπει να επιδεικνύεται η δέουσα προσοχή ώστε η ίδια συμπεριφορά που συνίσταται σε παράλειψη συμμόρφωσης να μην οδηγεί στην επιβολή διπλής κύρωσης.

5.8 — Τήρηση εγκεκριμένων κωδίκων δεοντολογίας ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης

104. Το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ι) του ΓΚΠΔ ορίζει ότι η τήρηση κωδίκων δεοντολογίας σύμφωνα με το άρθρο 40 ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΓΚΠΔ μπορεί να είναι σχετικός παράγοντας.
105. Όπως υπενθυμίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, η τήρηση κωδίκων δεοντολογίας σύμφωνα με το άρθρο 40 ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΓΚΠΔ μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να συνιστά ελαφρυντικό στοιχείο. Οι εγκεκριμένοι κώδικες δεοντολογίας θα

³⁹ Ο.π.

περιέχουν, σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ, «μηχανισμούς που επιτρέπουν στον [φορέα παρακολούθησης] να διενεργεί την υποχρεωτική παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του». Ορισμένες μορφές κυρώσεων μπορούν να επιβάλλονται σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης μέσω του συστήματος παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 4, περιλαμβανομένης της αναστολής συμμετοχής ή του αποκλεισμού του οικείου υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία από την κοινότητα για την οποία ισχύει ο κώδικας. Μολονότι η εποπτική αρχή μπορεί να λάβει υπόψη κυρώσεις που είχαν επιβληθεί προηγουμένως στο πλαίσιο του συστήματος αυτορρύθμισης, οι εξουσίες του φορέα παρακολούθησης ισχύουν δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ «[μ]ε την επιφύλαξη των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων της αρμόδιας εποπτικής αρχής», και τούτο σημαίνει ότι η εποπτική αρχή δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τυχόν κυρώσεις επιβληθείσες από τον φορέα παρακολούθησης⁴⁰.

106. Εξάλλου, εάν η παράλειψη συμμόρφωσης με τους κώδικες δεοντολογίας ή την πιστοποίηση έχει άμεση σχέση με την παράβαση, η εποπτική αρχή μπορεί να θεωρήσει το στοιχείο αυτό επιβαρυντική κατάσταση.

5.9 — Άλλα επιβαρυντικά ή ελαφρυντικά στοιχεία

107. Το άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΑ παρέχει στην εποπτική αρχή τη διακριτική ευχέρεια να λαμβάνει υπόψη κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της υπόθεσης. Σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση ενδέχεται να υπάρχουν πολλά στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να κωδικοποιηθούν ή να απαριθμηθούν στο σύνολό τους και τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η κύρωση που επιβάλλεται είναι αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση.
108. Στο άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΑ αναφέρονται παραδείγματα σχετικά με «κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης», ήτοι τα οικονομικά οφέλη που αποκομίστηκαν ή ζημιών που αποφεύχθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από την παράβαση. Η διάταξη αυτή θεωρείται θεμελιώδους σημασίας για την προσαρμογή του ύψους του προστίμου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Υπ' αυτή την έννοια, θεωρείται ότι θα πρέπει να ερμηνεύεται ως περίπτωση εφαρμογής της αρχής της αμεροληψίας και της δικαιοσύνης στη μεμονωμένη περίπτωση.
109. Το πεδίο εφαρμογής την εν λόγω διάταξης, το οποίο είναι κατ' ανάγκη μη εξαντλητικό, θα πρέπει να περιλαμβάνει κάθε αιτιολογημένη παρατήρηση σχετικά με το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο εντός του οποίου δραστηριοποιείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία, κάθε παρατήρηση σχετικά με το νομικό πλαίσιο και κάθε παρατήρηση που αφορά το πλαίσιο της αγοράς⁴¹.
110. Ειδικότερα, τα οικονομικά οφέλη από την παράβαση μπορεί να συνιστούν επιβαρυντική περίπτωση εάν ο φάκελος της υπόθεσης περιέχει πληροφορίες σχετικά με την αποκόμιση κέρδους ως αποτέλεσμα της παράβασης του ΓΚΠΔ.
111. Εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο (π.χ. σοβαρή έκτακτη κατάσταση πανδημίας η οποία θα μπορούσε να μεταβάλει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) μπορούν επίσης να εξεταστούν βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΔ.

⁴⁰ Ο.π.

⁴¹ Το ΕΣΠΔ αποφάνθηκε επί του ζητήματος αυτού με τη δεσμευτική απόφαση 3/2022 σχετικά με τη διαφορά που υπέβαλε η ΕΑ της Ιρλανδίας όσον αφορά τη Meta Platforms Ireland Limited και την υπηρεσία Facebook αυτής (άρθρο 65 του ΓΚΠΔ) (στο εξής: δεσμευτική απόφαση 3/2022 του ΕΣΠΔ), σημείο 368.

Σημ.: Τα παραδείγματα στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύουν τον αντίκτυπο που μπορούν να έχουν τα επιβαρυντικά και τα ελαφρυντικά στοιχεία στο ύψος του προστίμου. Οι αυξήσεις ή οι μειώσεις που αναφέρονται στις πλασματικές αυτές περιπτώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν προηγούμενα ή ενδείξεις ποσοστών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές περιπτώσεις.

Παράδειγμα 7α — Στάθμιση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών στοιχείων

Αθλητικό σωματείο χρησιμοποίησε κάμερες με τεχνολογία αναγνώρισης προσώπου στην είσοδο μίας εκ των εγκαταστάσεών του, για τον σκοπό της ταυτοποίησης των πελατών του κατά την είσοδο. Καθώς το αθλητικό σωματείο ενήργησε κατά παράβαση του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ (επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων χωρίς έγκυρη εξαίρεση), η αρμόδια για τη διερεύνηση της παράβασης εποπτική αρχή αποφάσισε να επιβάλει πρόστιμο. Λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων της περίπτωσης, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι επρόκειτο για παράβαση υψηλού βαθμού σοβαρότητας και, δεδομένου ότι το αθλητικό σωματείο είχε ετήσιο κύκλο εργασιών ύψους 150 εκατ. ευρώ, θεώρησε ως κατάλληλο ποσό εκκίνησης το ποσό των 2 000 000 ευρώ (στην κορυφή της κατηγορίας).

Ωστόσο, στο ίδιο αθλητικό σωματείο είχε επιβληθεί πρόστιμο πριν από δύο χρόνια για τη χρήση τεχνολογίας δακτυλικών αποτυπωμάτων στις περιστρεφόμενες διόδους ελέγχου άλλης εγκατάστασης. Η εποπτική αρχή αποφάσισε να λάβει το στοιχείο αυτό υπόψη ως επανάληψη της παράβασης [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ]. Συναφώς, απέδωσε βαρύτητα στο γεγονός ότι η παράβαση είχε σχεδόν το ίδιο αντικείμενο και είχε διαπραχθεί μόλις πριν από δύο χρόνια. Λόγω του επιβαρυντικού αυτού παράγοντα, η εποπτική αρχή αποφάσισε να αυξήσει το πρόστιμο στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση σε 2 600 000 ευρώ⁴², χωρίς να υπερβεί το εφαρμοστέο νόμιμο ανώτατο ποσό των 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Σημ.: Τα παραδείγματα στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύουν τον αντίκτυπο που μπορούν να έχουν τα επιβαρυντικά και τα ελαφρυντικά στοιχεία στο ύψος του προστίμου. Οι αυξήσεις ή οι μειώσεις που αναφέρονται στις πλασματικές αυτές περιπτώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν προηγούμενα ή ενδείξεις ποσοστών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές περιπτώσεις.

Παράδειγμα 7β — Στάθμιση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών στοιχείων

Ο φορέας εκμετάλλευσης πλατφόρμας βραχυχρόνιας μίσθωσης αυτοκινήτων υπήρξε θύμα παραβίασης δεδομένων, με αποτέλεσμα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των πελατών του να καταστούν ευάλωτα για σύντομο χρονικό διάστημα. Λαμβανομένων υπόψη των σχετικών περιστάσεων, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι οι αδυναμίες του φορέα εκμετάλλευσης όσον αφορά την ασφάλεια της πλατφόρμας του συνιστούν παράβαση του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ, ότι ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης είναι χαμηλός και ότι, δεδομένου ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών του φορέα εκμετάλλευσης ανερχόταν σε 255 εκατ. ευρώ, ποσό εκκίνησης ύψους 260 000 ευρώ ήταν κατάλληλο στην προκειμένη περίπτωση.

⁴² Συνεπώς, οι κατηγορίες των ποσών εκκίνησης δεν περιορίζουν την ικανότητα των εποπτικών αρχών να λαμβάνουν υπόψη επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις που διαμορφώνουν το ποσό σε ύψος υψηλότερο ή χαμηλότερο των κατηγοριών. Όπως επισημάνθηκε στο σημείο 4.3, τα ποσά αυτά είναι τα σημεία εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό και όχι πάγια ποσά (τιμές) για παραβάσεις των διατάξεων του ΓΚΠΔ. Η εποπτική αρχή διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να χρησιμοποιήσει το πλήρες εύρος του προστίμου, από 0 ευρώ έως το νόμιμο ανώτατο ποσό, διασφαλίζοντας ότι το πρόστιμο είναι προσαρμοσμένο στις περιστάσεις της περίπτωσης.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάστηκαν από την παράβαση περιλάμβαναν αντίγραφα αδειών οδήγησης και εγγράφων ταυτότητας. Για τον λόγο αυτόν, όλοι οι πελάτες θύματα της παραβίασης των δεδομένων αναγκάστηκαν να υποβάλουν αίτηση για την επανέκδοση των ανωτέρω εγγράφων, προκειμένου να περιοριστεί το ενδεχόμενο κλοπής ταυτότητας. Όταν ενημέρωσε τα υποκείμενα των δεδομένων για το συμβάν, ο φορέας εκμετάλλευσης πρόσφερε βοήθεια σε όλα τα υποκείμενα των δεδομένων για την υποβολή αιτήσεων επανέκδοσης των εν λόγω εγγράφων στους κατάλληλους δημόσιους φορείς και δημιούργησε ένα σύστημα για την επιστροφή τυχόν τελών σχετικών με την υποβολή των αιτήσεων. Η εποπτική αρχή θεώρησε ότι επρόκειτο για «ενέργειες» του φορέα εκμετάλλευσης «για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων» [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του ΓΚΠΔ], οι οποίες λήφθηκαν υπόψη ως ελαφρυντικά στοιχεία κατά την επιβολή του προστίμου. Λαμβανομένων υπόψη της προορατικής στάσης και της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έλαβε ο φορέας εκμετάλλευσης, η εποπτική αρχή αποφάσισε να μειώσει το πρόστιμο σε 225 000 ευρώ⁴³, εκ νέου χωρίς να υπερβεί το νόμιμο ανώτατο ποσό των 10 εκατ. ευρώ.

Τα παραδείγματα στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύουν τον αντίκτυπο που μπορούν να έχουν τα επιβαρυντικά και τα ελαφρυντικά στοιχεία στο ύψος του προστίμου. Οι αυξήσεις ή οι μειώσεις που αναφέρονται στις πλασματικές αυτές περιπτώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν προηγούμενα ή ενδείξεις ποσοστών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές περιπτώσεις.

Παράδειγμα 7γ — Στάθμιση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών στοιχείων

Διαπιστώθηκε ότι μικρός οργανισμός αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας παρέβη ορισμένες διατάξεις που προστατεύουν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, μεταξύ άλλων επειδή επέβαλε στους πελάτες του τέλος για την άσκηση του δικαιώματός τους πρόσβασης στα δεδομένα τους. Ο οργανισμός ενήργησε κατ' αυτόν τον τρόπο σε σχέση με όλα τα αιτήματα πρόσβασης και όχι μόνον εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ. Λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων της υπόθεσης, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι ο βαθμός σοβαρότητας των διαπιστωθεισών παραβάσεων ήταν υψηλός και ότι, δεδομένου ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών του οργανισμού ανερχόταν σε 35 εκατ. ευρώ, ποσό εκκίνησης ύψους 100 000 ευρώ ήταν κατάλληλο στην προκειμένη περίπτωση.

Ωστόσο, η εποπτική αρχή θεώρησε επιβαρυντική περίσταση το γεγονός ότι ο οργανισμός μπόρεσε να αποκομίσει κέρδος από την παράβαση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΔ]. Προκειμένου να αντισταθμίσει τα κέρδη από την παράβαση και να διατηρήσει παράλληλα ένα αποτελεσματικό, αποτρεπτικό και αναλογικό πρόστιμο στην προκειμένη περίπτωση, η εποπτική αρχή αποφάσισε να αυξήσει το ύψος του προστίμου σε 130 000 ευρώ, χωρίς να υπερβεί το ισχύον νόμιμο ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

Τα παραδείγματα στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύουν τον αντίκτυπο που μπορούν να έχουν τα επιβαρυντικά και τα ελαφρυντικά στοιχεία στο ύψος του προστίμου. Οι αυξήσεις ή οι μειώσεις που αναφέρονται στις πλασματικές αυτές περιπτώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν προηγούμενα ή ενδείξεις ποσοστών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές περιπτώσεις.

⁴³ Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

Παράδειγμα 7δ — Στάθμιση επιβαρυντικών και ελαφρυντικών στοιχείων

Διαπιστώθηκε ότι εταιρεία είχε παραβεί τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, μεταξύ άλλων επειδή πώλησε σε εταίρους, για σκοπούς εμπορικής προώθησης, τη βάση δεδομένων της, η οποία περιείχε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούσαν πρόσωπα τα οποία δεν έδωσαν τη συγκατάθεσή τους για τη χρησιμοποίηση των δεδομένων τους για εμπορικούς σκοπούς.

Λαμβανομένων υπόψη των σχετικών περιστάσεων, η εποπτική αρχή θεώρησε ότι ο βαθμός σοβαρότητας των διαπιστωθεισών παραβάσεων ήταν μεσαίος και ότι, δεδομένου ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών της εταιρείας ανερχόταν σε 45 εκατ. ευρώ, ποσό εκκίνησης ύψους 150 000 ευρώ ήταν κατάλληλο στην προκειμένη περίπτωση.

Επιπλέον, η αρχή θεώρησε ότι επρόκειτο για παράβαση η οποία υπήρξε επωφελής για τον υπεύθυνο επεξεργασίας καθώς το γεγονός ότι δεν ζήτησε τη συγκατάθεση των προσώπων για τη διαβίβαση των δεδομένων τους για τον σκοπό της αποστολής στοχευμένων διαφημίσεων αύξησε τον όγκο των δεδομένων που μπόρεσε να πωλήσει στη συνέχεια. Επομένως, η εποπτική αρχή θεώρησε επιβαρυντική περίσταση το γεγονός ότι η εταιρεία μπόρεσε να αποκομίσει κέρδος από την παράβαση [άρθρο 83 παράγραφος 2 στοιχείο ια) του ΓΚΠΔ].

Με σκοπό την αντιστάθμιση των κερδών από την παράβαση και την παράλληλη διατήρηση αποτελεσματικού, αποτρεπτικού και αναλογικού προστίμου στη συγκεκριμένη υπόθεση, η εποπτική αρχή αποφάσισε να αυξήσει το ύψος του προστίμου σε 200 000 ευρώ, χωρίς να υπερβεί το εφαρμοστέο νόμιμο ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

ΚΕΦΆΛΑΙΟ 6 — ΝΟΜΙΜΟ ΑΝΨΤΑΤΟ ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

6.1 — Καθορισμός του νόμιμου ανώτατου ποσού

112. Όπως ήδη επισημάνθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές WP 253, ο ΓΚΠΔ δεν προβλέπει συγκεκριμένα πρόστιμα για συγκεκριμένες παραβάσεις. Αντιθέτως, ο ΓΚΠΔ προβλέπει συνολικά ανώτατα ποσά⁴⁴ και, με τον τρόπο αυτόν, εφαρμόζει τη γενική παράδοση του δικαίου της ΕΕ σχετικά με τις κυρώσεις, η οποία έχει ήδη θεσπιστεί με άλλες νομικές πράξεις⁴⁵.
113. Τα ποσά που προβλέπονται στο άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ συνιστούν το νόμιμο ανώτατο ποσό με αποτέλεσμα να απαγορεύεται στις εποπτικές αρχές η επιβολή προστίμων που υπερβαίνουν τελικώς τα εφαρμοστέα ανώτατα ποσά. Για τον καθορισμό του ορθού νόμιμου ανώτατου ποσού, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 83 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ⁴⁶, όπου συντρέχει περίπτωση (βλ. σημείο 3.1.2). Επομένως, κάθε εποπτική αρχή πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχει υπέρβαση των εν λόγω ανώτατων ποσών κατά τον υπολογισμό προστίμων βάσει των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών. Ανάλογα με κάθε μεμονωμένη περίπτωση, μπορεί να έχουν σημασία διαφορετικά ανώτατα ποσά.

6.1.1 — Στατικά ανώτατα ποσά

114. Το άρθρο 83 παράγραφος 4 έως 6 του ΓΚΠΔ προβλέπει, κατά κανόνα, στατικά ποσά και προβαίνει σε διαφοροποιήσεις μεταξύ παραβάσεων διαφορετικών κατηγοριών υποχρεώσεων βάσει του ΓΚΠΔ. Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, το άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ προβλέπει πρόστιμα ύψους έως 10 εκατ. ευρώ για παραβάσεις των υποχρεώσεων που προβλέπονται στη συγκεκριμένη διάταξη, ενώ το άρθρο 83 παράγραφοι 5 και 6 του ΓΚΠΔ προβλέπει πρόστιμα ύψους έως 20 εκατ. ευρώ για παραβάσεις των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις συγκεκριμένες διατάξεις.

6.1.2 — Δυναμικά ανώτατα ποσά

115. Σε περίπτωση επιχείρησης⁴⁷, το εύρος του προστίμου μπορεί να μετατοπιστεί προς υψηλότερο ανώτατο ποσό βασισμένο στον⁴⁸ κύκλο εργασιών. Το ανώτατο αυτό, βασισμένο στον κύκλο εργασιών, ποσό έχει δυναμικό χαρακτήρα και προσαρμόζεται στην αντίστοιχη επιχείρηση προκειμένου να επιτυγχάνεται η τήρηση των αρχών της αποτελεσματικότητας, της αναλογικότητας και της αποτροπής.
116. Ειδικότερα, το άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ προβλέπει ανώτατο ποσό ύψους 2 % και το άρθρο 83 παράγραφοι 5 και 6 ανώτατο ποσό ύψους 4 % του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το γράμμα του ΓΚΠΔ επιτάσσει να λαμβάνεται υπόψη το στατικό ανώτατο όριο ή το δυναμικό βασισμένο στον κύκλο εργασιών ανώτατο όριο, «ανάλογα με το ποιο είναι υψηλότερο».

⁴⁴ Αιτιολογική σκέψη 150 του ΓΚΠΔ, δεύτερη περίοδος: «Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να υποδεικνύει τις παραβιάσεις, και το ανώτατο όριο και τα κριτήρια για τον καθορισμό των σχετικών διοικητικών προστίμων, τα οποία θα πρέπει να καθορίζονται από την αρμόδια εποπτική αρχή σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι συναφείς περιστάσεις της συγκεκριμένης κατάστασης, με τη δέουσα προσοχή ειδικότερα στη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης και στις συνέπειές της και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και για την πρόληψη ή τον μετριασμό των συνεπειών της παράβασης.»

⁴⁵ Ειδικότερα, άρθρο 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης.

⁴⁶ Βλ. επίσης δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 326.

⁴⁷ Για τον όρο «επιχείρηση», βλ. σημείο 6.2.1 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.

⁴⁸ Για τον όρο «κύκλος εργασιών», βλ. σημείο 6.2.2 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.

Επομένως, τα εν λόγω ανώτατα, βασισμένα στον κύκλο εργασιών, ποσά εφαρμόζονται μόνον σε περίπτωση υπέρβασης του στατικού ανώτατου ποσού στη μεμονωμένη περίπτωση. Τούτο συμβαίνει όταν ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών της επιχείρησης κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος υπερβαίνει τα 500 εκατ. ευρώ⁴⁹.

Παράδειγμα 8α — Δυναμικό ανώτατο ποσό

Οργανισμός παροχής πληροφοριών ως προς την πιστοληπτική ικανότητα συλλέγει και πωλεί όλα τα σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα δεδομένα όλων των πολιτών της ΕΕ σε διαφημιστικές εταιρείες και εταιρείες λιανικής πώλησης χωρίς νομική βάση. Ο παγκόσμιος ετήσιος κύκλος εργασιών του οργανισμού κατά το προηγούμενο έτος ανέρχεται σε 3 δισ. ευρώ. Στην προκειμένη περίπτωση, ο οργανισμός παροχής πληροφοριών ως προς την πιστοληπτική ικανότητα παρέβη, μεταξύ άλλων, το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, παράβαση για την οποία μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ. Το στατικό ανώτατο ποσό του προστίμου θα είναι 20 εκατ. ευρώ. Το δυναμικό ανώτατο ποσό του προστίμου θα είναι 120 εκατ. ευρώ (4 % των 3 δισ. ευρώ). Το πρόστιμο μπορεί σε ανέλθει κατ' ανώτατο όριο σε 120 εκατ. ευρώ, καθώς το συγκεκριμένο δυναμικό ανώτατο ποσό είναι υψηλότερο από το στατικό ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ. Ως εκ τούτου, το πρόστιμο μπορεί να υπερβαίνει το στατικό ανώτατο ποσό των 20 εκατ. ευρώ, αλλά δεν πρέπει να υπερβαίνει το εφαρμοστέο νόμιμο ανώτατο όριο των 120 εκατ. ευρώ.

Παράδειγμα 8β — Στατικό ανώτατο ποσό

Λιανοπωλητής γυαλιών ηλίου διαθέτει διαδικτυακό κατάστημα, το οποίο παρέχει στους πελάτες τη δυνατότητα να κάνουν παραγγελίες. Μέσω του εντύπου παραγγελίας, ο λιανοπωλητής επεξεργάζεται επίσης δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων τραπεζικού λογαριασμού. Ο λιανοπωλητής δεν διαθέτει κατάλληλη κρυπτογράφηση πρωτοκόλλου μεταφοράς https, με αποτέλεσμα τρίτοι να είναι δυναμικά σε θέση να υποκλέψουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Ο λιανοπωλητής διαπράττει παράβαση του άρθρου 32 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ και μπορεί να τιμωρηθεί με πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ. Ο παγκόσμιος ετήσιος κύκλος εργασιών του λιανοπωλητή κατά το προηγούμενο έτος ανέρχεται σε 450 εκατ. ευρώ. Στην προκειμένη περίπτωση, το στατικό ανώτατο ποσό των 10 εκατ. ευρώ είναι υψηλότερο του δυναμικού ανώτατου ορίου των 9 εκατ. ευρώ (=2 % των 450 εκατ. ευρώ), με αποτέλεσμα να υπερτερεί το ανώτατο ποσό των 10 εκατ. ευρώ. Επομένως, το πρόστιμο δεν πρέπει να υπερβαίνει το νόμιμο ανώτατο ποσό των 10 εκατ. ευρώ.

Παράδειγμα 8γ — Υπεύθυνοι επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι δεν είναι επιχείρηση

Δήμος διαθέτει διαδικτυακό σύστημα το οποίο παρέχει στους δημότες τη δυνατότητα να εγγράφονται για ραντεβού, π.χ. για την υποβολή αιτήσεων έκδοσης διαβατηρίου ή άδειας γάμου. Ο δήμος είναι ο μόνος υπεύθυνος επεξεργασίας του εν λόγω διαδικτυακού συστήματος. Δυστυχώς, διαπιστώνεται ότι το σύστημα διαβιβάζει επίσης, σε διαρκή βάση, τα συλλεχθέντα δεδομένα στους εξωτερικούς εξυπηρετητές εκτελούντες την επεξεργασία σε ακατάλληλη τρίτη χώρα, όπου τα δεδομένα αποθηκεύονται. Δεν έχουν θεσπιστεί κατάλληλες εγγυήσεις σε σχέση με τη διαβίβαση στην τρίτη χώρα. Πλην της διαβίβασης, τα δεδομένα συλλέγονται και επιβάλλονται σε επεξεργασία βάσει έγκυρης συγκατάθεσης. Ο δήμος παρέβη το άρθρο 44 του ΓΚΠΔ μέσω της διαβίβασης ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ακατάλληλη τρίτη χώρα χωρίς κατάλληλες εγγυήσεις. Ως εκ τούτου, μπορεί να τιμωρηθεί με πρόστιμο

⁴⁹ Το 2 % των 500 εκατομμυρίων ευρώ ισούται με 10 εκατ. ευρώ (το στατικό ανώτατο ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ), το δε 4 % των 500 εκατομμυρίων ευρώ ισούται με 20 εκατ. ευρώ (το στατικό ανώτατο ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ).

δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 5. Καθώς ο δήμος δεν πληροί τον ορισμό της επιχείρησης, εφαρμόζεται το στατικό νόμιμο ανώτατο όριο και, επομένως, το ύψος του προστίμου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, τούτο ισχύει μόνον εάν το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο δήμος δεν έχει θεσπίσει ειδικούς κανόνες για το αν, και σε ποιον βαθμό, διοικητικά πρόστιμα μπορεί να επιβάλλονται σε δημόσιες αρχές και φορείς που έχουν συσταθεί στο συγκεκριμένο κράτος μέλος (άρθρο 83 παράγραφος 7 του ΓΚΠΔ).

6.2 — Καθορισμός του κύκλου εργασιών της επιχείρησης και εταιρική ευθύνη

117. Για τον ορθό καθορισμό του κύκλου εργασιών σε σχέση με το δυναμικό νόμιμο ανώτατο ποσό, είναι σημαντικό να γίνουν κατανοητές οι έννοιες της επιχείρησης και του κύκλου εργασιών όπως χρησιμοποιούνται στο άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ. Συναφώς, πρέπει να αποδοθεί μεγάλη προσοχή στις αιτιολογικές σκέψεις του ΓΚΠΔ, τις οποίες ο Ευρωπαϊός νομοθέτης παρείχε για σκοπούς καθοδήγησης κατά την ερμηνεία του ΓΚΠΔ.

6.2.1 — Προσδιορισμός της επιχείρησης και εταιρική ευθύνη

118. Όσον αφορά τον όρο «επιχείρηση», ο Ευρωπαϊός νομοθέτης παρέχει σαφείς περαιτέρω διευκρινίσεις. Στην αιτιολογική σκέψη 150 του ΓΚΠΔ αναφέρονται τα εξής: «Σε περίπτωση που τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται σε επιχείρηση, μια επιχείρηση θα πρέπει να νοείται επιχείρηση σύμφωνα με τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ για τους σκοπούς αυτούς.»
119. Επομένως, με γνώμονα την αιτιολογική σκέψη 150, το άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ βασίζεται στην έννοια της επιχείρησης κατά τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ⁵⁰, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 σημείο 18) του ΓΚΠΔ (που παρέχει τον ορισμό της επιχείρησης) και του άρθρου 4 σημείο 19) του ΓΚΠΔ (που παρέχει τον ορισμό του ομίλου επιχειρήσεων). Η δεύτερη έννοια χρησιμοποιείται κυρίως στο κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ, στη φράση «όμιλος εταιρειών που ασκούν κοινή οικονομική δραστηριότητα». Πέραν τούτου, ο όρος χρησιμοποιείται με γενικό τρόπο, και όχι υπό την έννοια του αποδέκτη διάταξης ή υποχρέωσης.
120. Επομένως, σε περιπτώσεις στις οποίες ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι επιχείρηση (τμήμα επιχείρησης) κατά την έννοια των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών της εν λόγω επιχείρησης, στο σύνολό του, μπορεί να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να καθοριστεί το δυναμικό ανώτατο ποσό του προστίμου (βλ. σημείο 6.2.2) και να διασφαλιστεί ότι το προκύπτον πρόστιμο είναι σύμφωνο προς τις αρχές της αποτελεσματικότητας, της αναλογικότητας και της αποτρεπτικότητας (άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ)⁵¹.
121. Το ΔΕΕ έχει διαμορφώσει πλούσια νομολογία σχετικά με την έννοια της επιχείρησης. Ο όρος «επιχείρηση» «καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο της χρηματοδότησής του»⁵². Επομένως, για τους σκοπούς του δικαίου του

⁵⁰ Όπως ήδη αποσαφηνίστηκε στις κατευθυντήριες γραμμές WP 253 και επιβεβαιώθηκε μεταγενέστερα από το ΕΣΠΔ με την έγκριση 1/2018 στις 25 Μαΐου 2018. Βλ. επίσης δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 292, και περιφερειακό δικαστήριο (LG) Βόννης, υπόθεση 29 OWi 1/20, 11 Νοεμβρίου 2020, σκέψη 92.

⁵¹ Βλ. δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημεία 412 και 423, καθώς και αποφάσεις C-286/13 P, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψη 149, και C-189/02 P, Dansk Rørdindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 258.

⁵² Υπόθεση C-41/90, Klaus Höfner και Fritz Eiser κατά Macrotron GmbH, σκέψη 21. Βλ. επίσης, για παράδειγμα, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-159 και 160/91, Poucet και Pistre κατά Assurances Générales de France, σκέψη 17· υπόθεση C-364/92, SAT Fluggesellschaft mbH κατά Eurocontrol, σκέψη 18· συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-180 έως

ανταγωνισμού, οι «επιχειρήσεις» προσδιορίζονται ως οικονομικές μονάδες και όχι ως νομικές μονάδες. Διάφορες εταιρείες οι οποίες ανήκουν στον ίδιο όμιλο μπορεί να απαρτίζουν οικονομική μονάδα και, επομένως, επιχείρηση κατά την έννοια των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ⁵³.

122. Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, ο όρος «επιχείρηση» στα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ μπορεί να παραπέμπει σε ενιαία οικονομική μονάδα, ακόμη και αν η συγκεκριμένη οικονομική μονάδα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Το αν περισσότερες οντότητες σχηματίζουν ενιαία οικονομική μονάδα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το αν η μεμονωμένη οντότητα ασκεί ελεύθερα την ικανότητά της λήψης αποφάσεων ή αν μια επικεφαλής οντότητα, συγκεκριμένα η μητρική εταιρεία, ασκεί αποφασιστική επιρροή στις άλλες οντότητες⁵⁴. Τα κριτήρια που καθιστούν δυνατό να εξακριβωθεί κάτι τέτοιο βασίζονται στους οικονομικούς, νομικούς και οργανωτικούς δεσμούς μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής της, για παράδειγμα, ποσοστό συμμετοχής, προσωπικό ή οργανωτικοί δεσμοί, οδηγίες και ύπαρξη εταιρικών συμβάσεων⁵⁵.
123. Σύμφωνα με τη νομολογία για την ενιαία οικονομική μονάδα, το άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ εφαρμόζει την αρχή της άμεσης εταιρικής ευθύνης, η οποία συνεπάγεται ότι όλες οι πράξεις που εκτελέστηκαν ή παραλείφθηκαν από φυσικά πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να ενεργούν για λογαριασμό της επιχείρησης καταλογίζονται στην επιχείρηση και θεωρούνται πράξη και παράβαση που διαπράχθηκε άμεσα από την ίδια την επιχείρηση⁵⁶. Το γεγονός ότι ορισμένοι υπάλληλοι δεν συμμορφώθηκαν προς κώδικα συμπεριφοράς δεν επαρκεί ώστε να εμποδίζει τον εν λόγω καταλογισμό⁵⁷. Αντιθέτως, ο εν λόγω καταλογισμός εμποδίζεται μόνον όταν το φυσικό πρόσωπο ενεργεί αποκλειστικά και μόνον για ίδιους σκοπούς ή για σκοπούς τρίτου με αποτέλεσμα να γίνεται το ίδιο αυτοτελής υπεύθυνος επεξεργασίας (ήτοι το φυσικό πρόσωπο ενήργησε καθ' υπέρβαση της επιτρεπόμενης αρμοδιότητάς του)⁵⁸. Η αρχή της εταιρικής ευθύνης του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερισχύει και δεν πρέπει να υπονομεύεται μέσω του περιορισμού του πεδίου εφαρμογής της, από αντίθετες διατάξεις του εθνικού δικαίου, στις πράξεις ορισμένων υπαλλήλων (όπως κύριων διαχειριστών). Είναι αλυσιτελές το ποιο φυσικό πρόσωπο ενήργησε για λογαριασμό ποιας εκ των οντοτήτων. Επομένως, η εποπτική αρχή και τα εθνικά δικαστήρια δεν πρέπει

184/98, Ρανίον κ.λπ., σκέψη 74' και υπόθεση C-138/11, Compass-Datenbank GmbH κατά Republik Österreich, σκέψη 35.

⁵³ Υπόθεση C-516/15 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 48.

⁵⁴ Διευκρινίζεται ότι η «ικανότητα λήψης αποφάσεων» που πρέπει να αξιολογηθεί προκειμένου να εξακριβωθεί αν η μητρική εταιρεία ασκεί αποφασιστική επιρροή σε άλλες εταιρείες του ομίλου αφορά την ικανότητα λήψης αποφάσεων σε σχέση με τη συμπεριφορά της θυγατρικής «στην αγορά». Τούτο διαφέρει, και είναι εντελώς ανεξάρτητο από την επιρροή που η μητρική εταιρεία μπορεί να ασκεί, ή να μην ασκεί, στην οικεία επεξεργασία δεδομένων και, ειδικότερα, στην ικανότητα λήψης αποφάσεων σε σχέση με «τους σκοπούς και τα μέσα» της επεξεργασίας. Τα ζητήματα αυτά πρέπει να αξιολογούνται στο πλαίσιο κάθε εξέτασης της ταυτότητας του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων και δεν έχουν σημασία για την αξιολόγηση της άσκησης αποφασιστικής επιρροής για σκοπούς εξακρίβωσης της ύπαρξης ενιαίας οικονομικής μονάδας.

⁵⁵ Βλ. υπόθεση C-90/09 P, General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής. Το κύριο κριτήριο για να διακριβωθεί αυτό είναι η «αποφασιστική επιρροή», η οποία θα πρέπει να ερμηνεύεται βάσει πραγματικών αποδεικτικών στοιχείων (οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών). Επιπλέον, υφίσταται μαχητό τεκμήριο επιρροής σε περίπτωση πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής. Βλ. υπόθεση C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, και συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-293/13 και 294/13 P, Fresh Del Monte.

⁵⁶ Βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-100 έως 103/80, SA Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 97, και υπόθεση C-338/00 P, Volkswagen κατά Επιτροπής, σκέψεις 93 έως 98.

⁵⁷ Υπόθεση C-501/11 P, Schindler Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 114' επομένως, είναι σημαντικό το σύστημα διαχείρισης της συμμόρφωσης των εταιρειών να μην είναι απλώς και μόνον μια «χάρτινη ασπίδα προστασίας», αλλά να είναι πραγματικά αποτελεσματικό στην πράξη.

⁵⁸ Βλ. ειδικότερα κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τις έννοιες του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές 07/2020 του ΕΣΠΔ), σημείο 19.

να υποχρεούνται να καθορίζουν ή να προσδιορίζουν ένα φυσικό πρόσωπο στις έρευνες ή στην απόφαση επιβολής προστίμου⁵⁹.

124. Στη συγκεκριμένη περίπτωση στην οποία μητρική εταιρεία κατέχει το 100 %, ή σχεδόν το 100 %, του κεφαλαίου θυγατρικής που παρέβη το άρθρο 83 του ΓΚΠΔ και μπορεί, επομένως, να ασκεί αποφασιστική επιρροή επί της θυγατρικής της, συνάγεται κατά τεκμήριο ότι η μητρική εταιρεία ασκεί όντως την εν λόγω αποφασιστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της (το λεγόμενο τεκμήριο Akzo)⁶⁰. Το ίδιο συμβαίνει επίσης εάν η μητρική εταιρεία δεν κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου άμεσα, αλλά έμμεσα μέσω μίας ή περισσότερων θυγατρικών⁶¹. Για παράδειγμα, ενδέχεται να υπάρχει επίσης αλυσίδα θυγατρικών, στην οποία μία οντότητα κατέχει το 100 %, ή σχεδόν το 100 %, του κεφαλαίου ενδιάμεσης οντότητας η οποία κατέχει το 100 %, ή σχεδόν το 100 %, του κεφαλαίου άλλης οντότητας και ούτω καθεξής. Επίσης, η μητρική εταιρεία μπορεί να κατέχει το 100 %, ή σχεδόν το 100 %, του κεφαλαίου δύο οντοτήτων οι οποίες κατέχουν έκαστη περίπου το 50 % μιας οντότητας, με αποτέλεσμα η μητρική εταιρεία να ασκεί αποφασιστική επιρροή σε όλες τις οντότητες. Στις περιπτώσεις αυτές, αρκεί η εποπτική αρχή να αποδείξει ότι η θυγατρική ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα πλήρως ή σχεδόν πλήρως από τη μητρική εταιρεία προκειμένου να θεωρηθεί κατά τεκμήριο —ως δίδαγμα της πείρας— ότι η μητρική εταιρεία ασκεί αποφασιστική επιρροή.
125. Ωστόσο, το τεκμήριο Akzo δεν είναι αμάχητο, αλλά μπορεί να ανατραπεί από άλλα αποδεικτικά στοιχεία⁶². Για την ανατροπή του τεκμηρίου, η/οι εταιρεία/-ες πρέπει να προσκομίσει/-ουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της θυγατρικής και της μητρικής εταιρείας της τα οποία είναι ικανά να καταδείξουν ότι δεν συνιστούν ενιαία οικονομική μονάδα, παρά την κατοχή του 100 %, ή σχεδόν του 100 %, του κεφαλαίου. Προκειμένου να εξακριβωθεί αν η θυγατρική ενεργεί αυτοτελώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες που ανάγονται στους προαναφερθέντες δεσμούς μεταξύ της θυγατρικής και της μητρικής εταιρείας, οι οποίοι μπορεί να διαφέρουν κατά περίπτωση και, επομένως, δεν μπορούν να απარიθμηθούν εξαντλητικά.
126. Εάν, αντιθέτως, η μητρική εταιρεία δεν κατέχει το σύνολο, ή σχεδόν το σύνολο, του κεφαλαίου, η εποπτική αρχή θα πρέπει να αποδείξει πρόσθετα πραγματικά στοιχεία προκειμένου να δικαιολογήσει την ύπαρξη ενιαίας οικονομικής μονάδας. Σε τέτοια περίπτωση, η εποπτική αρχή πρέπει να καταδείξει όχι μόνον ότι η μητρική εταιρεία έχει την ικανότητα να ασκεί αποφασιστική επιρροή επί της θυγατρικής, αλλά επίσης ότι άσκησε όντως τέτοια αποφασιστική επιρροή, ώστε να μπορεί να επεμβαίνει ανά πάσα στιγμή στην ελευθερία επιλογής της θυγατρικής και να καθορίζει τη συμπεριφορά της. Η φύση ή το είδος της εντολής δεν έχει σημασία κατά την εξακρίβωση της επιρροής της μητρικής εταιρείας.

⁵⁹ Υπόθεση C-338/00 P, Volkswagen κατά Επιτροπής, σκέψεις 97 και 98· τυχόν αντίθετη εθνική νομοθεσία δεν είναι σύμφωνη με τον ΓΚΠΔ και με την αρχή της αποτελεσματικότητας και, επομένως, δεν πρέπει να εφαρμόζεται.

⁶⁰ Υπόθεση C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 59 και 60.

⁶¹ Υποθέσεις T-38/05, Agroexpansión κατά Επιτροπής, και C-508/11 P, Επί κατά Επιτροπής, σκέψη 48.

⁶² Βλ., μεταξύ άλλων, υπόθεση C-595/18 P, The Goldman Sachs Group κατά Επιτροπής, ECLI: EU: C: 2021:73, σκέψη 32, που παραπέμπει στην υπόθεση C-611/18 P, Pirelli & C. κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, σκέψη 68, και εκεί μνημονευόμενη νομολογία.

127. Το πρόστιμο επιβάλλεται⁶³ στους (από κοινού) υπευθύνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία, η δε αρμόδια εποπτική αρχή έχει τη δυνατότητα να καταστήσει τη μητρική εταιρεία αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνη⁶⁴ για την καταβολή του προστίμου.

6.2.2 — Καθορισμός του κύκλου εργασιών

128. Ο κύκλος εργασιών προκύπτει από τους ετήσιους λογαριασμούς της επιχείρησης, οι οποίοι καταρτίζονται σε σχέση με το οικονομικό έτος της και παρέχουν επισκόπηση του προηγούμενου οικονομικού έτους της εταιρείας ή ομίλου εταιρειών (ενοποιημένοι λογαριασμοί). Ο κύκλος εργασιών ορίζεται ως το άθροισμα όλων των αγαθών και των υπηρεσιών που πωλήθηκαν. Ως καθαρός κύκλος εργασιών νοείται το ποσό που προέρχεται από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων επί των πωλήσεων, του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και των άλλων φόρων που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών⁶⁵.
129. Ο κύκλος εργασιών προκύπτει από τη διάρθρωση των αποτελεσμάτων χρήσης⁶⁶. Το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών περιλαμβάνει έσοδα από πώληση, εκμίσθωση και χρηματοδοτική μίσθωση προϊόντων και έσοδα από παροχή υπηρεσιών μείον αφαιρούμενα ποσά (π.χ. επιστροφές, εκπτώσεις) και ΦΠΑ.
130. Εάν η επιχείρηση υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις⁶⁷, οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας που είναι επικεφαλής του ομίλου έχουν σημασία για την απεικόνιση του συνδυασμένου κύκλου εργασιών της επιχείρησης⁶⁸. Ελλείψει τέτοιων καταστάσεων, λαμβάνεται και χρησιμοποιείται κάθε άλλο έγγραφο από το οποίο μπορεί να συναχθεί ο παγκόσμιος ετήσιος κύκλος εργασιών της επιχείρησης στο σχετικό οικονομικό έτος.
131. Κατά το άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 του ΓΚΠΔ, πρέπει να χρησιμοποιείται ο συνολικός παγκόσμιος ετήσιος κύκλος εργασιών του προηγούμενου οικονομικού έτους. Όσον αφορά το ζήτημα του γεγονότος στο οποίο αναφέρεται ο όρος «προηγούμενο», η νομολογία του ΔΕΕ στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στα πρόστιμα που επιβάλλονται δυνάμει του ΓΚΠΔ και, επομένως, το σχετικό γεγονός είναι η απόφαση επιβολής προστίμου που εξέδωσε η εποπτική αρχή και όχι ο χρόνος της παράβασης ούτε η απόφαση του δικαστηρίου⁶⁹. Σε περίπτωση διασυννοριακής επεξεργασίας, η σχετική

⁶³ Η απόφαση με την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο απευθύνεται και επιδίδεται στον/στους υπεύθυνο/-ους επεξεργασίας / εκτελούντα/-ες την επεξεργασία ως δράστη/-ες της παράβασης και μπορεί να απευθύνεται και να επιδίδεται επίσης σε άλλες νομικές οντότητες της ενιαίας οικονομικής μονάδας οι οποίες ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την καταβολή του προστίμου.

⁶⁴ Βλ. δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 290.

⁶⁵ Βλ. π.χ. άρθρο 2 σημείο 5 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (στο εξής: οδηγία 2013/34/ΕΕ), η οποία εφαρμόζεται σε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ή παρόμοια εφαρμοστέα νομοθεσία, και άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (στο εξής: κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων).

⁶⁶ Βλ. π.χ. παραρτήματα V ή VI που μνημονεύονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ υπό την κεφαλίδα «Καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών» ή παρόμοια εφαρμοστέα νομοθεσία.

⁶⁷ Βλ., για παράδειγμα, άρθρα 21 επ. της οδηγίας 2013/34/ΕΕ ή παρόμοια εφαρμοστέα νομοθεσία.

⁶⁸ C-58/12 P *Groupe Gascogne SA* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ECLI:EU:C:2013:770, σκέψεις 54-55.

⁶⁹ Περιφερειακό δικαστήριο (LG) Βόννης, υπόθεση 29 OWi 1/20, 11 Νοεμβρίου 2020, σκέψη 95, με παραπομπή στην υπόθεση C-637/13 P, *Badezimmerkartell Laufen Austria*, σκέψη 49, και στην υπόθεση C-408/12 P, *ΥΚΚ κ.λπ.*, σκέψη 90.

απόφαση επιβολής προστίμου δεν είναι το σχέδιο απόφασης, αλλά η τελική απόφαση που εκδίδει η επικεφαλής εποπτική αρχή⁷⁰. Όταν το σχέδιο απόφασης εισέρχεται στη διαδικασία από κοινού λήψης απόφασης του άρθρου 60 προς το τέλος του ημερολογιακού έτους, με αποτέλεσμα η τελική απόφαση να μην είναι πιθανό να εκδοθεί εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, η επικεφαλής εποπτική αρχή θα υπολογίζει κάθε προτεινόμενο πρόστιμο διά παραπομπής στις πιο επικαιροποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο απόφασης κοινοποιείται στις ενδιαφερόμενες εποπτικές αρχές για την άποψή τους. Οι εν λόγω πληροφορίες θα επικαιροποιούνται, κατά περίπτωση, πριν από την οριστικοποίηση και την έκδοση της τελικής εθνικής απόφασης από την επικεφαλής εποπτική αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 — ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΟΤΗΤΑ

132. Το διοικητικό πρόστιμο το οποίο επιβάλλεται για παραβάσεις του ΓΚΠΔ που αναφέρονται στο άρθρο 83 παράγραφοι 4 έως 6 πρέπει να είναι για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό. Με άλλα λόγια, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου προσαρμόζεται στη διαπραχθείσα παράβαση στο συγκεκριμένο πλαίσιο της. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι απόκειται στις εποπτικές αρχές να ελέγχουν αν το ύψος του προστίμου πληροί τις εν λόγω απαιτήσεις ή αν απαιτούνται περαιτέρω προσαρμογές του ποσού.
133. Όπως εξηγήθηκε στο κεφάλαιο 4, η αξιολόγηση που διενεργείται καλύπτει το σύνολο του επιβαλλόμενου προστίμου και όλες τις περιστάσεις της περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, της σώρευσης περισσότερων παραβάσεων, των αυξήσεων και των μειώσεων του ύψους του προστίμου λόγω επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων και χρηματοοικονομικών/κοινωνικοοικονομικών περιστάσεων. Ωστόσο, απόκειται στην εποπτική αρχή να διασφαλίζει ότι οι ίδιες περιστάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη δύο φορές.
134. Στην περίπτωση που οι προσαρμογές επιτάσσουν την αύξηση του ποσού του προστίμου, η εν λόγω αύξηση δεν μπορεί —εξ ορισμού— να υπερβαίνει το νόμιμο ανώτατο ποσό που προσδιορίστηκε στο κεφάλαιο 6 ανωτέρω.

7.1 — Αποτελεσματικότητα

135. Γενικά, ένα πρόστιμο μπορεί να θεωρείται αποτελεσματικό εάν επιτυγχάνει τους σκοπούς για τους οποίους επιβλήθηκε. Τούτο μπορεί να σημαίνει αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τους κανόνες ή τιμωρία παράνομης συμπεριφοράς ή αμφότερα⁷¹. Επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 148 του ΓΚΠΔ υπογραμμίζεται ότι τα διοικητικά πρόστιμα θα πρέπει να επιβάλλονται «[π]ροκειμένου να ενισχυθεί η επιβολή των κανόνων του [εν λόγω] κανονισμού». Επομένως, το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται βάσει των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών θα πρέπει να είναι επαρκές για την επίτευξη των εν λόγω σκοπών.
136. Όπως επιτάσσει το άρθρο 83 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, η εποπτική αρχή πρέπει να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του προστίμου σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Προς τούτο, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι περιστάσεις της περίπτωσης, ιδίως κατά την αξιολόγηση που διενεργείται κατά τα

⁷⁰ Βλ. δεσμευτική απόφαση 1/2021 του ΕΣΠΔ, σημείο 298.

⁷¹ Κατευθυντήριες γραμμές WP 253, σ. 6.

προαναφερθέντα⁷², έχοντας υπόψη ότι το πρόστιμο θα πρέπει επίσης να είναι αναλογικό και αποτρεπτικό, όπως εξηγείται κατωτέρω.

7.2 — Αναλογικότητα

137. Η αρχή της αναλογικότητας απαιτεί τα μέτρα που λαμβάνονται να μην υπερβαίνουν τα όρια του πρόσφορου και του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η οικεία ρύθμιση· όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός πρόσφορων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές, τα δε μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς⁷³.
138. Κατά συνέπεια, τα πρόστιμα δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό (ήτοι τη συμμόρφωση με τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τους κανόνες σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), το δε ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου πρέπει να είναι αναλογικό προς την παράβαση, στο σύνολό της, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της βαρύτητας της παράβασης⁷⁴.
139. Επομένως, η εποπτική αρχή εξακριβώνει ότι το ύψος του προστίμου είναι **αναλογικό** τόσο προς τη σοβαρότητα της παράβασης όσο και προς το μέγεθος της επιχείρησης στην οποία ανήκει η οντότητα που διέπραξε την παράβαση⁷⁵ και ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν υπερβαίνει με τον τρόπο αυτό το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με τον ΓΚΠΔ.
140. Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας, η εποπτική αρχή μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο —σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο— περαιτέρω μείωσης του προστίμου βάσει της αρχής της αδυναμίας πληρωμής. Κάθε τέτοια μείωση απαιτεί τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων⁷⁶, πρέπει να υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η επιβολή προστίμου θα έθετε ανεπανόρθωτα σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εμπλεκόμενης επιχείρησης. Επιπλέον, οι κίνδυνοι πρέπει να αναλύονται σε συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο.
- a) **Οικονομική βιωσιμότητα:** Η επιχείρηση υποχρεούται να παρέχει λεπτομερή χρηματοοικονομικά στοιχεία (για τα πέντε προηγούμενα έτη καθώς και προβλέψεις για το τρέχον έτος και τα δύο επόμενα έτη), ώστε η εποπτική αρχή να μπορεί να εξετάσει την πιθανή μελλοντική εξέλιξη βασικών παραγόντων, όπως φερεγγυότητα, ρευστότητα και κερδοφορία. Τα ευρωπαϊκά

⁷² Όπως επισημαίνεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 148 του ΓΚΠΔ: «η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, ο εσκεμμένος χαρακτήρας της παράβασης, οι δράσεις που αναλήφθηκαν για τον μετριασμό της ζημίας, ο βαθμός της ευθύνης ή τυχόν άλλες σχετικές προηγούμενες παραβάσεις, ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση, η συμμόρφωση με τα μέτρα κατά του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, η τήρηση κώδικα δεοντολογίας και κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο».

⁷³ Υπόθεση T-704/14, Marine Harvest κατά Επιτροπής, σκέψη 580, με παραπομπή στην υπόθεση T-332/09, Electrabel κατά Επιτροπής, σκέψη 279.

⁷⁴ Ο.π.

⁷⁵ Βλ., συναφώς, υπόθεση C-387/97, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 90, και υπόθεση C-278/01, Επιτροπή κατά Ισπανίας, σκέψη 41, κατά τις οποίες το πρόστιμο πρέπει να είναι «κατάλληλο για την περίπτωση και ανάλογο αφενός προς την αναγνωρισθείσα παράβαση του κράτους μέλους και αφετέρου προς την ικανότητα πληρωμής του κράτους μέλους αυτού».

⁷⁶ Βλ. σχετικά με την αρχή αυτή, για παράδειγμα, κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 (2006/C 210/02).

δικαστήρια έχουν αποφανθεί ότι η περίπτωση και μόνον ότι η οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης είναι κακή, ή θα είναι κακή μετά την επιβολή υψηλού προστίμου, δεν επαρκεί, «δεδομένου ότι η αναγνώριση μιας τέτοιας υποχρέωσης [συνεκτίμησης της κακής οικονομικής κατάστασης] θα ισοδυναμούσε με παροχή αδικαιολόγητου από απόψεως ανταγωνισμού πλεονεκτήματος στις επιχειρήσεις που έχουν προσαρμοστεί λιγότερο στους όρους της αγοράς»⁷⁷. Κατά την αξιολόγηση της ικανότητας της επιχείρησης να καταβάλει το πρόστιμο λαμβάνονται επίσης υπόψη ενδεχόμενα σχέδια αναδιάρθρωσης και ο βαθμός υλοποίησής τους, σχέσεις με εξωτερικούς χρηματοοικονομικούς εταίρους / χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως τράπεζες, και σχέσεις με μετόχους⁷⁸.

- b) **Απόδειξη απώλειας αξίας:** Το πρόστιμο μπορεί να μειωθεί μόνον εάν η επιβολή του θα έθετε σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της επιχείρησης και θα είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια του συνόλου ή του μεγαλύτερου μέρους της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της⁷⁹. Πρέπει να καταδεικνύεται άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του προστίμου και της σημαντικής απώλειας της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Δεν γίνεται αυτομάτως δεκτό ότι η πτώχευση ή η αφεργγυότητα θα έχουν κατ' ανάγκη ως αποτέλεσμα σημαντική απώλεια της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, δεν τίθεται ζήτημα διακινδύνευσης της οικονομικής βιωσιμότητας επιχείρησης λόγω του προστίμου όταν η εν λόγω επιχείρηση αποφάσισε η ίδια να παύσει τις δραστηριότητές της και να πωλήσει το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της. Η επιχείρηση πρέπει να αποδείξει ότι είναι πιθανό να εξέλθει από την αγορά και ότι τα περιουσιακά στοιχεία της θα διαλυθούν ή θα πωληθούν σε σημαντικά μειωμένες τιμές χωρίς να υπάρχουν εναλλακτικές δυνατότητες για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ή της χρήσης των περιουσιακών στοιχείων της). Τούτο σημαίνει ότι η εποπτική αρχή θα πρέπει να απαιτεί από την επιχείρηση να αποδεικνύει ότι δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι η επιχείρηση (ή τα περιουσιακά στοιχεία της) θα αποκτηθούν από άλλη επιχείρηση / άλλον κύριο και ότι οι δραστηριότητες θα συνεχιστούν.
- c) **Συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο:** Το συγκεκριμένο οικονομικό πλαίσιο μπορεί να ληφθεί υπόψη εάν ο οικείος τομέας διέρχεται κυκλική κρίση (π.χ. προβλήματα πλεονάζουσας ικανότητας ή πτώσης τιμών) ή εάν οι εταιρείες αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την απόκτηση πρόσβασης σε κεφάλαια ή πίστωση ως αποτέλεσμα των επικρατουσών οικονομικών συνθηκών. Το συγκεκριμένο κοινωνικό πλαίσιο είναι πιθανό να αφορά συνθήκες υψηλής και/ή αυξανόμενης ανεργίας σε περιφερειακό ή ευρύτερο επίπεδο. Μπορεί να αξιολογηθεί επίσης λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες που η καταβολή του προστίμου μπορεί να έχει όσον αφορά την αύξηση της ανεργίας ή την επιδείνωση των οικονομικών κλάδων από τους οποίους προμηθεύεται και τους οποίους προμηθεύει η επιχείρηση⁸⁰.

⁷⁷ Βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 327, με παραπομπή στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 96/82 έως 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 και 110/82, NV IAZ International Belgium κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 54 και 55. Τούτο επαναλήφθηκε πιο πρόσφατα στην υπόθεση C-308/04 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 105, και στην υπόθεση T-429/10 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-426/10, T-427/10, T-428/10, T-429/10, T-438/12, T-439/12, T-440/12, T-441/12), Global Steel Wire κατά Επιτροπής, σκέψεις 492 και 493.

⁷⁸ Βλ. υπόθεση T-429/10 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-426/10, T-427/10, T-428/10, T-429/10, T-438/12, T-439/12, T-440/12, T-441/12), Global Steel Wire κατά Επιτροπής, σκέψεις 521 έως 527.

⁷⁹ Βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 372 και υπόθεση T-64/02, Heubach κατά Επιτροπής, σκέψη 163. Βλ. υπόθεση T-393/10 INTP, Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 293 και 294.

⁸⁰ Βλ. υπόθεση C-308/04 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 106.

141. Εάν τα κριτήρια πληρούνται, οι εποπτικές αρχές μπορούν να λάβουν υπόψη την αδυναμία της επιχείρησης να καταβάλει το πρόστιμο και να το μειώσουν ανάλογα.

7.3 — Αποτρεπτικότητα

142. Τέλος, αποτρεπτικό είναι το πρόστιμο που έχει πραγματικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα⁸¹. Συναφώς, μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ γενικής αποτροπής (αποθάρρυνση άλλων από τη διάπραξη της ίδιας παράβασης στο μέλλον) και ειδικής αποτροπής (αποθάρρυνση του αποδέκτη του προστίμου από την εκ νέου διάπραξη της ίδιας παράβασης)⁸². Κατά την επιβολή προστίμου, η εποπτική αρχή λαμβάνει υπόψη τόσο τη γενική όσο και την ειδική αποτροπή.
143. Αποτρεπτικό είναι το πρόστιμο που εμποδίζει τους ιδιώτες να παραβούν τους σκοπούς και τις ρυθμίσεις του δικαίου της Ένωσης. Συναφώς, κρίσιμα δεν είναι μόνον το είδος και το ύψος του προστίμου, αλλά και η πιθανότητα πραγματικής επιβολής του. Όποιος διαπράττει παράβαση, πρέπει να φοβάται ότι πράγματι θα του επιβληθεί πρόστιμο. Ως προς το σημείο αυτό, το κριτήριο της αποτροπής επικαλύπτει το κριτήριο της αποτελεσματικότητας⁸³.
144. Οι εποπτικές αρχές μπορεί να εξετάσουν το ενδεχόμενο αύξησης του προστίμου, εάν δεν θεωρούν ότι το ύψος του είναι επαρκώς αποτρεπτικό. Υπό ορισμένες περιστάσεις, η εφαρμογή αποτρεπτικού πολλαπλασιαστή μπορεί να είναι δικαιολογημένη⁸⁴. Ο εν λόγω πολλαπλασιαστής μπορεί να καθοριστεί κατά τη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής, προκειμένου να αντικατοπτρίζει τους προαναφερθέντες στόχους αποτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 — ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

145. Στα προηγούμενα κεφάλαια περιγράφηκε μια γενική μέθοδος για τον υπολογισμό των προστίμων η οποία θα διευκολύνει την περαιτέρω εναρμόνιση και θα αυξήσει τη διαφάνεια της πρακτικής επιβολής προστίμων των εποπτικών αρχών. Ωστόσο, θα ήταν λάθος να θεωρηθεί ότι η γενική αυτή μέθοδος αποτελεί ένα είδος αυτόματου ή αριθμητικού υπολογισμού. Ο επιμέρους καθορισμός ενός προστίμου πρέπει να βασίζεται πάντοτε σε ανθρώπινη αξιολόγηση όλων των σχετικών περιστάσεων της περίπτωσης, το δε πρόστιμο πρέπει να είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό σε σχέση με τη συγκεκριμένη περίπτωση.
146. Υπενθυμίζεται ότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν είναι δυνατόν να προβλέψουν κάθε ενδεχόμενη ιδιαιτερότητα μιας περίπτωσης και, επομένως, δεν είναι δυνατόν να παρέχουν εξαντλητική καθοδήγηση στις εποπτικές αρχές. Ως εκ τούτου, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση προκειμένου να αξιολογείται αν η εφαρμογή τους επιτυγχάνει όντως τους σκοπούς που επιδιώκονται με τον ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ ενδέχεται να αναθεωρήσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βάσει της περαιτέρω πείρας που θα αποκτήσουν οι εποπτικές αρχές από την καθημερινή πρακτική εφαρμογή τους και μπορεί να καταργήσει, να μεταβάλει, να περιορίσει, να τροποποιήσει ή να αντικαταστήσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές οποτεδήποτε με μελλοντική ισχύ.

⁸¹ Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα L. A. Geelhoed στην υπόθεση C-304/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σημείο 39.

⁸² Βλ., μεταξύ άλλων, υπόθεση C-511/11 P, Versalis Spa κατά Επιτροπής, σκέψη 94.

⁸³ Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-387/02, C-391/02 και C-403/02, Silvio Berlusconi κ.λπ., σημείο 89.

⁸⁴ Βλ. ειδικότερα υπόθεση C-289/04 P, Showa Denko κατά Επιτροπής, σκέψεις 28-39.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ
4/2022 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΓΚΠΔ

Οδηγός ανάγνωσης

- Ο πίνακας που ακολουθεί πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με το σύνολο των κατευθυντήριων γραμμών και δεν προορίζεται να αποτελέσει διεξοδική περίληψη των κατευθυντήριων γραμμών ούτε εναλλακτική δυνατότητα στην εξέταση των κατευθυντήριων γραμμών στο σύνολό τους.
- Ο πίνακας παρέχεται για επεξηγηματικούς σκοπούς και μόνον και δεν αποτελεί πλήρη ή ανακεφαλαιωτική παρουσίαση της θέσης του ΕΣΠΔ όσον αφορά τον υπολογισμό των διοικητικών προστίμων.
- Ο πίνακας περιλαμβάνει δύο στάδια: στο πρώτο στάδιο παρουσιάζεται το εύρος του ποσού εκκίνησης βάσει της σοβαρότητας της παράβασης και στο δεύτερο στάδιο παρουσιάζεται το εύρος του ποσού εκκίνησης μετά την προσαρμογή που εφαρμόζεται λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της εταιρείας.
- Τα ποσά που χρησιμοποιούνται ως ποσά εκκίνησης αντιστοιχούν, αφενός, στη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων και στον τρόπο με τον οποίο οι κύκλοι εργασιών που αναφέρονται στην εν λόγω σύσταση σχετίζονται με τον κύκλο εργασιών που προκύπτει από το άρθρο 83 του ΓΚΠΔ⁸⁵. Αφετέρου, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης, τα ποσά βασίζονται σε πληροφορίες από την τρέχουσα πρακτική επιβολής προστίμων και εκτενείς εσωτερικές δοκιμές με μοντέλα επιβολής προστίμων κατά τη διάρκεια πολλών ετών. Το ΕΣΠΔ είναι πεπεισμένο ότι τα εν λόγω σημεία εκκίνησης τηρούν τις αρχές της αποτελεσματικότητας, της αναλογικότητας και της αποτρεπτικότητας, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.
- Ωστόσο, το ΕΣΠΔ γνωρίζει, βεβαίως, ότι ο υπολογισμός ενός διοικητικού προστίμου δεν είναι μια αμιγώς μαθηματική πράξη και ότι οι περιπτώσεις και η πρακτική της πραγματικής ζωής θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε περαιτέρω αποσαφήνιση των σημείων εκκίνησης του πίνακα. Συναφώς, στις κατευθυντήριες γραμμές επισημαίνεται ότι ο πίνακας και τα αριθμητικά στοιχεία που περιέχει θα συνεχίσουν να εξετάζονται προσεκτικά από το ΕΣΠΔ και θα προσαρμόζονται, εφόσον απαιτείται.
- Υπενθυμίζεται επίσης ότι τα ποσά αυτά είναι τα σημεία εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό και όχι συγκεκριμένα ποσά. Η εποπτική αρχή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να χρησιμοποιεί το πλήρες εύρος του προστίμου από οποιοδήποτε ποσό έως το νόμιμο ανώτατο ποσό.
- Στο πρώτο στάδιο, όσο πιο σοβαρή είναι η παράβαση εντός της κατηγορίας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης.
- Στο δεύτερο στάδιο, τα ποσοστά οδηγούν στον καθορισμό του τελικού ποσού εκκίνησης, ενώ μπορούν να γίνουν προσαρμογές μείωσης έως κάποιο ποσοστό του ποσού εκκίνησης που προσδιορίζεται στο στάδιο 1. Τούτο σημαίνει ότι το ποσοστό που επιλέγεται στο στάδιο 2 χρησιμοποιείται ως πολλαπλασιαστής του ποσού εκκίνησης που καθορίστηκε στο στάδιο 1. Όσο υψηλότερος είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης εντός της εφαρμοστέας βαθμίδας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης στο στάδιο 2.
- Τα ποσά στο δεύτερο στάδιο δείχνουν απλώς και μόνον το απολύτως κατώτατο και το απολύτως ανώτατο όριο που μπορούν να εφαρμοστούν στην κατηγορία. Το τελικό ποσό εκκίνησης θα βρίσκεται κάπου μεταξύ των δύο αυτών άκρων. Επομένως, τα εύρη του δεύτερου σταδίου λειτουργούν ως κριτήριο του εύλογου χαρακτήρα του προστίμου για τον υπεύθυνο χειρισμού της περίπτωσης.
- Επισημαίνεται ότι στο στάδιο 2 δεν προβλέπεται προσαρμογή για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 500 εκατ. ευρώ, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θα υπερβαίνουν το στατικό νόμιμο

⁸⁵ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2003) 1422].

ανώτατο ποσό και, επομένως, το μέγεθος της επιχείρησης αντικατοπτρίζεται ήδη στο δυναμικό νόμιμο ανώτατο ποσό που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό του ποσού εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό στο στάδιο 1.

- Η εφαρμογή της μεθοδολογίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του πίνακα, εξηγείται με δύο παραδείγματα στο τέλος του παρόντος παραρτήματος.

Στάδιο 1: Υπολογισμός του ποσού εκκίνησης βάσει της σοβαρότητας

Σημ.: Όσο πιο σοβαρή είναι η παράβαση εντός της κατηγορίας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης στο παρόν πρώτο στάδιο.

	Χαμηλός βαθμός σοβαρότητας		Μεσαίος βαθμός σοβαρότητας		Υψηλός βαθμός σοβαρότητας	
	Στατικό εύρος	Δυναμικό εύρος σε περίπτωση κύκλου εργασιών > 500 εκατ.	Στατικό εύρος	Δυναμικό εύρος σε περίπτωση κύκλου εργασιών > 500 εκατ.	Στατικό εύρος	Δυναμικό εύρος σε περίπτωση κύκλου εργασιών > 500 εκατ.
Άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ	0 – 1 εκατ.	0 – 0,2 % του ετήσιου κύκλου εργασιών	1 εκατ. – 2 εκατ.	0,2 % – 0,4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών	2 εκατ. – 10 εκατ.	0,4 % – 2 % του ετήσιου κύκλου εργασιών
Άρθρο 83 παράγραφοι 5 και 6 του ΓΚΠΔ	0 – 2 εκατ.	0 – 0,4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών	2 εκατ. – 4 εκατ.	0,4 % – 0,8 % του ετήσιου κύκλου εργασιών	4 εκατ. – 20 εκατ.	0,8 % – 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών

Στάδιο 2: Προσαρμογή του ποσού εκκίνησης βάσει του μεγέθους της επιχείρησης (μόνον για επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται το στατικό νόμιμο εύρος)

Σημ.: Όσο υψηλότερος είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης εντός της εφαρμοστέας βαθμίδας της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης στο παρόν δεύτερο στάδιο.

Άρθρο 83 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ

	Χαμηλός βαθμός σοβαρότητας	Μεσαίος βαθμός σοβαρότητας	Υψηλός βαθμός σοβαρότητας
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από	40 – 100 % του ποσού εκκίνησης		

	Χαμηλός βαθμός σοβαρότητας	Μεσαίος βαθμός σοβαρότητας	Υψηλός βαθμός σοβαρότητας
250 εκατ. ευρώ έως 500 εκατ. ευρώ	0 – 1 εκατ.	400 000 – 2 εκατ.	800 000 – 10 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 100 εκατ. ευρώ έως 250 εκατ. ευρώ	15 – 50 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 500 000	150 000 – 1 εκατ.	300 000 – 5 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 50 εκατ. ευρώ έως 100 εκατ. ευρώ	8 – 20 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 200 000	80 000 – 400 000	160 000 – 2 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 10 εκατ. ευρώ έως 50 εκατ. ευρώ	1,5 – 10 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 100 000	15 000 – 200 000	30 000 – 1 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 2 εκατ. ευρώ έως 10 εκατ. ευρώ	0,3 – 2 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 20 000	3 000 – 40 000	6 000 – 200 000
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 2 εκατ. ευρώ	0,2 – 0,4 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 4 000	2 000 – 8 000	4 000 – 40 000

Άρθρο 83 παράγραφοι 5 και 6 του ΓΚΠΔ

	Χαμηλός βαθμός σοβαρότητας	Μεσαίος βαθμός σοβαρότητας	Υψηλός βαθμός σοβαρότητας
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 250 εκατ. ευρώ έως 500 εκατ. ευρώ	40 – 100 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 2 εκατ.	800 000 – 4 εκατ.	1,6 – 20 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 100 εκατ. ευρώ έως 250 εκατ. ευρώ	15 – 50 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 1 εκατ.	300 000 – 2 εκατ.	600 000 – 10 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 50 εκατ. ευρώ έως 100 εκατ. ευρώ	8 – 20 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 400 000	160 000 – 800 000	320 000 – 4 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 10 εκατ. ευρώ έως 50 εκατ. ευρώ	1,5 – 10 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 200 000	30 000 – 400 000	60 000 – 2 εκατ.
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 2 εκατ. ευρώ έως 10 εκατ. ευρώ	0,3 – 2 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 40 000	6 000 – 80 000	12 000 – 400 000

	Χαμηλός βαθμός σοβαρότητας	Μεσαίος βαθμός σοβαρότητας	Υψηλός βαθμός σοβαρότητας
Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 2 εκατ. ευρώ	0,2 – 0,4 % του ποσού εκκίνησης		
	0 – 8 000	4 000 – 16 000	8 000 – 80 000

**Σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του κεφαλαίου 4 των κατευθυντήριων
γραμμών για την επιβολή προστίμων, συμπεριλαμβανομένων των
πινάκων**

Παράδειγμα Α

Διαπιστώνεται ότι εταιρεία μέσω κοινωνικής δικτύωσης με κύκλο εργασιών 200 εκατ. ευρώ πώλησε ευαίσθητα δεδομένα των χρηστών της σε ορισμένους μεσίτες δεδομένων. Για τους σκοπούς του παρόντος παραδείγματος, η εταιρεία παρέβη μόνον το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ. Κατόπιν εξέτασης όλων των σχετικών περιστάσεων της περίπτωσης, βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ζ) του ΓΚΠΔ, η εποπτική αρχή αποφάσισε ότι ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης είναι υψηλός.

Κατόπιν τούτου, η εποπτική αρχή πρέπει να λάβει απόφαση επί του ποσού εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό. Το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ περιλαμβάνεται στις διατάξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ, κατά το οποίο το νόμιμο ανώτατο ποσό είναι 20 εκατ. ευρώ ή 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών. Στην προκειμένη περίπτωση, ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης είναι χαμηλότερος των 500 εκατ. ευρώ και τούτο σημαίνει ότι εφαρμόζεται το στατικό ανώτατο ποσό και εύρος. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ποσό εκκίνησης από 20 % έως 100 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού, ήτοι 4 έως 20 εκατ. ευρώ. Δεδομένου ότι όσο πιο σοβαρή είναι η παράβαση στην κατηγορία της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης, η εποπτική αρχή αποφασίζει ότι, βάσει της σοβαρότητας της παράβασης που επισημάνθηκε στο στάδιο 1, το ποσό εκκίνησης θα πρέπει να είναι 10 εκατ. ευρώ.

Στο στάδιο 2, το ποσό εκκίνησης που προσδιορίστηκε στο στάδιο 1 θα προσαρμοστεί βάσει του μεγέθους της επιχείρησης. Η επιχείρηση έχει ετήσιο κύκλο εργασιών ύψους 200 εκατ. ευρώ και, επομένως, εμπίπτει στο εύρος από 100 εκατ. ευρώ έως 250 εκατ. ευρώ. Τούτο σημαίνει ότι το ποσό εκκίνησης θα προσαρμοστεί σε ποσό το οποίο θα κυμαίνεται από 15 % έως 50 % του ποσού εκκίνησης. Δεδομένου ότι όσο υψηλότερος είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης στην εφαρμοστέα βαθμίδα τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης, η εποπτική αρχή αποφασίζει ότι προσαρμογή με μείωση στο 40 % του ποσού εκκίνησης που προσδιορίστηκε στο στάδιο 1 δικαιολογείται βάσει του μεγέθους της επιχείρησης. Επομένως, στην παρούσα περίπτωση, το ποσό εκκίνησης, μετά την προσαρμογή, θα είναι 4 εκατ. ευρώ.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το συγκεκριμένο ποσό εκκίνησης είναι σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές, το ποσό μπορεί να ελεγχθεί ως προς τα εύρη που περιέχονται στον αντίστοιχο πίνακα. Δεδομένου ότι εφαρμόζεται το άρθρο 83 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ, η επιχείρηση έχει κύκλο εργασιών από 100 εκατ. ευρώ έως 250 εκατ. ευρώ και ο βαθμός σοβαρότητας της

παράβασης είναι υψηλός, το ποσό εκκίνησης θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 600 000 ευρώ και 10 εκατ. ευρώ. Η εποπτική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ποσό εκκίνησης ύψους 4 εκατ. ευρώ εμπίπτει στο εύρος από 600 000 ευρώ έως 10 εκατ. ευρώ. Επομένως, το ποσό εκκίνησης είναι σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές.

Στη συνέχεια, η εποπτική αρχή υπολογίζει το πρόστιμο βάσει των λοιπών παρατηρήσεων των κατευθυντήριων γραμμών.

Παράδειγμα Β

Αλυσίδα ξενοδοχείων με κύκλο εργασιών 2 δισ. ευρώ παρέβη το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ. Κατόπιν εξέτασης των περιστάσεων της περίπτωσης, βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ζ) του ΓΚΠΔ, η εποπτική αρχή αποφάσισε ότι ο βαθμός σοβαρότητας της παράβασης είναι μεσαίος.

Κατόπιν τούτου, η εποπτική αρχή πρέπει να λάβει απόφαση επί του ποσού εκκίνησης για περαιτέρω υπολογισμό. Η εποπτική αρχή διαπιστώνει καταρχάς ότι το άρθρο 12 του ΓΚΠΔ περιλαμβάνεται στις διατάξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ. Ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης ανέρχεται σε 2 δισ. ευρώ, ήτοι υπερβαίνει τα 500 εκατ. ευρώ, και, επομένως, εφαρμόζεται το δυναμικό ανώτατο ποσό. Τούτο σημαίνει ότι το νόμιμο ανώτατο ποσό ανέρχεται σε 4 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, ήτοι 80 εκατ. ευρώ. Ο βαθμός σοβαρότητας είναι μεσαίος και, επομένως, το ποσό εκκίνησης θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10 % και 20 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ορίου, ήτοι από 0,4 % έως 0,8 % του ετήσιου κύκλου εργασιών, με αποτέλεσμα το ποσό εκκίνησης να κυμαίνεται μεταξύ 8 εκατ. ευρώ και 16 εκατ. ευρώ.

Δεδομένου ότι όσο σοβαρότερη είναι η παράβαση στην κατηγορία της τόσο υψηλότερο πιθανολογείται ότι θα είναι το ποσό εκκίνησης, η εποπτική αρχή θεωρεί ότι, λόγω της σοβαρότητας της παράβασης, το ποσό εκκίνησης θα πρέπει να είναι 12 εκατ. ευρώ, ήτοι 15 % του εφαρμοστέου νόμιμου ανώτατου ποσού και 0,6 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης.

Δεδομένου ότι η επιχείρηση έχει ετήσιο κύκλο εργασιών ο οποίος υπερβαίνει τα 500 εκατ. ευρώ και εφαρμόζεται το δυναμικό νόμιμο ανώτατο ποσό, το μέγεθος της επιχείρησης αντικατοπτρίζεται ήδη στο δυναμικό νόμιμο ανώτατο ποσό που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό του ποσού εκκίνησης. Κατά συνέπεια, δεν εφαρμόζεται περαιτέρω προσαρμογή.

Στη συνέχεια, η εποπτική αρχή υπολογίζει το πρόστιμο βάσει των λοιπών παρατηρήσεων των κατευθυντήριων γραμμών.